

4.5 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

4.5.1 เกริ่นนำองค์การมหาชน

1) **ความเป็นมา** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 49 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “สมศ.” มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99 ก เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 (รายงานประจำปี 2550)

2) **ข้อกำหนดบางประการในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543**

เหตุผลในการจัดตั้ง

“เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน เพื่อทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด สมควรให้มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้”

วัตถุประสงค์ ตามมาตรา 7 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

“เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”

อำนาจหน้าที่ มาตรา 8 กำหนดอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้

(1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

(2) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

(3) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก

(4) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้

(5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

(6) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศาสนา และวัฒนธรรม และสำนักงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

4.5.2 ข้อมูลทั่วไปขององค์กร

1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ขององค์กร¹

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้ คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะเป็นองค์กรทางวิชาการและแหล่งอ้างอิงระดับชาติและนานาชาติที่เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ และให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนมีความสามารถและมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งพันธกิจแห่งกฎหมายตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานฯ มี 6 พันธกิจ ได้แก่ (1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด (2) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก (3) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก (4) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้ (5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ (6) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในการ

¹ รายงานประจำปี 2550

กำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าว ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

โดย สมศ. ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน คือ การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งได้วางนโยบายในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาฯ จำนวน 10 ประการ คือ (1) มีการบริหารงานที่คล่องตัว อิสระ เที่ยงตรง เป็นธรรม มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้และถ่วงดุลอย่างจริงจัง (2) มุ่งเน้นคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน (3) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (4) จัดวางระบบข้อมูลเชื่อมโยงระบบข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (5) จุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน คือ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ไม่ได้มุ่งเน้นการตัดสินให้คุณให้โทษ (6) สมศ. ไม่ทำการประเมินเอง ยกเว้นกรณีเพื่อพัฒนาระบบและวิธีการ (7) การประเมินภายนอกจะต้องทำงานโปร่งใสมีหลักฐาน (8) สนับสนุนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ ให้มีส่วนร่วมในการอบรมผู้ประเมินภายนอก (9) สมศ. คัดเลือกผู้ประเมินภายนอกตามเกณฑ์ความสามารถ เพื่อให้การรับรองและขึ้นทะเบียนผู้ประเมินพร้อมทั้งตรวจสอบผู้ประเมินเป็นระยะๆ (10) ทำงานในลักษณะ “เครือข่าย” กับฝ่ายต่างๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาร่วมกัน ไม่ทำงานในลักษณะมีอำนาจเหนือฝ่ายอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา และได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานออกเป็น 6 กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจ เกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของชุมชนและการสนับสนุนจากต้นสังกัด โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน

(2) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ยอมรับ และศรัทธาต่อสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร

(3) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ และมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

(4) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และสังเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อแสดงมาตรฐานการศึกษาของประเทศและเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(5) พัฒนาวิทยากรแกนนำ และบุคลากรทางการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะ การประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษา

(6) สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่าง ประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา

ตารางที่ 1

แนวคิดในการดำเนินงานขององค์กร

แนวคิด	ปีที่ใช้
วิสัยทัศน์	
1. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะเป็นองค์กรทางวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ และให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข	2545-2548
2. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะเป็นองค์กรทางวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ และให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข รวมทั้งดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2549
3. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะเป็นองค์กรทางวิชาการและแหล่งอ้างอิงระดับชาติและนานาชาติที่เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ และให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต	2550-ปัจจุบัน
พันธกิจ	
1. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด	2545-ปัจจุบัน
2. พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก	
3. ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก	
4. กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกรวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้	
5. พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ	
6. เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน	
ยุทธศาสตร์	

แนวคิด	ปีที่ใช้
1. การปฏิรูปการศึกษา ²	2545-2548
กลยุทธ์	
1. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกรวมทั้งให้ความรู้ทักษะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2545
2. พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น	
3. สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นทีน่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจและมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษา	
4. ดำเนินการเพื่อให้มีการประเมินภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	
5. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาและจัดทำรายงานการเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน	
6. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายยอมรับและศรัทธาต่อสถานศึกษา ที่มีคุณภาพจะได้รับการสนับสนุนและสามารถแข่งขันได้ สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร	
7. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก	
8. พัฒนาศูนย์กลางในการประกันคุณภาพการศึกษา และการวิจัยคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาบุคลากรเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะต้องสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยจะมีอาชีพใหม่ คือ อาชีพนักวิจัยคุณภาพการศึกษาและนักประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในวงการศึกษาและสังคมไทย	
9. สนับสนุนสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำจัดจุดอ่อนหลังจากการได้รับประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้จุดแข็งเป็นกำลังใจเพื่อกำจัดจุดอ่อนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือให้ถือว่าจุดอ่อนคือโอกาสในการพัฒนา	
10. สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา	
1. ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจ เกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกทั้งสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของชุมชนและการสนับสนุนจากต้นสังกัด โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน	2546-ปัจจุบัน

² แผนกลยุทธ์ สมศ. (พ.ศ.2545-2548) อ้างในเอกสารรายงานประจำปี 2545 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

แนวคิด	ปีที่ใช้
2. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ยอมรับ และศรัทธาต่อสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร	
3. พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ และมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา	
4. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และสังเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อแสดงมาตรฐานการศึกษาของประเทศและเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ	
5. พัฒนาวិทยาการแก่นนำ บุคลากรทางการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษา	
6. สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา	

2) โครงสร้างการบริหารและบุคลากร

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี ซึ่งโครงสร้างของ สมศ. ประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการบริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาประธานกรรมการ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย

(1.1) ประธานกรรมการบริหาร ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากการสรรหา ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ทางด้านการบริหาร มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(1.2) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 3 คน ได้แก่

(1.2.1) ปลัดกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(1.2.2) ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1.2.3) ประธานกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(1.3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมาจากการสรรหา ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ทางด้านการบริหาร มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในจำนวนนี้ต้องเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่า 4 คน

(1.4) ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

(2) คณะกรรมการต่างๆ ประกอบด้วย

(2.1) คณะกรรมการประเมินการดำเนินงานของ สมศ.

(2.2) คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพพ.)

(2.3) คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กพอ.)

(2.4) คณะกรรมการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพด้านศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

(3) คณะผู้บริหารองค์กรจำนวน 12 คน จำแนกเป็น

(3.1) ผู้อำนวยการ

(3.2) รองผู้อำนวยการ 4 คน

(3.3) หัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ประกอบด้วย

(3.3.1) กลุ่มงานประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1

(3.3.2) กลุ่มงานประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2

(3.3.3) กลุ่มงานประเมินการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

(3.3.4) กลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(3.3.5) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนากการประกันคุณภาพการศึกษา

(3.3.6) กลุ่มงานวิจัยและสารสนเทศ

(3.3.7) กลุ่มงานอำนวยการ

(4) กรอบอัตรากำลัง อัตรากำลังของสมศ. ในแต่ละปีเริ่มดำเนินการ มีดังนี้

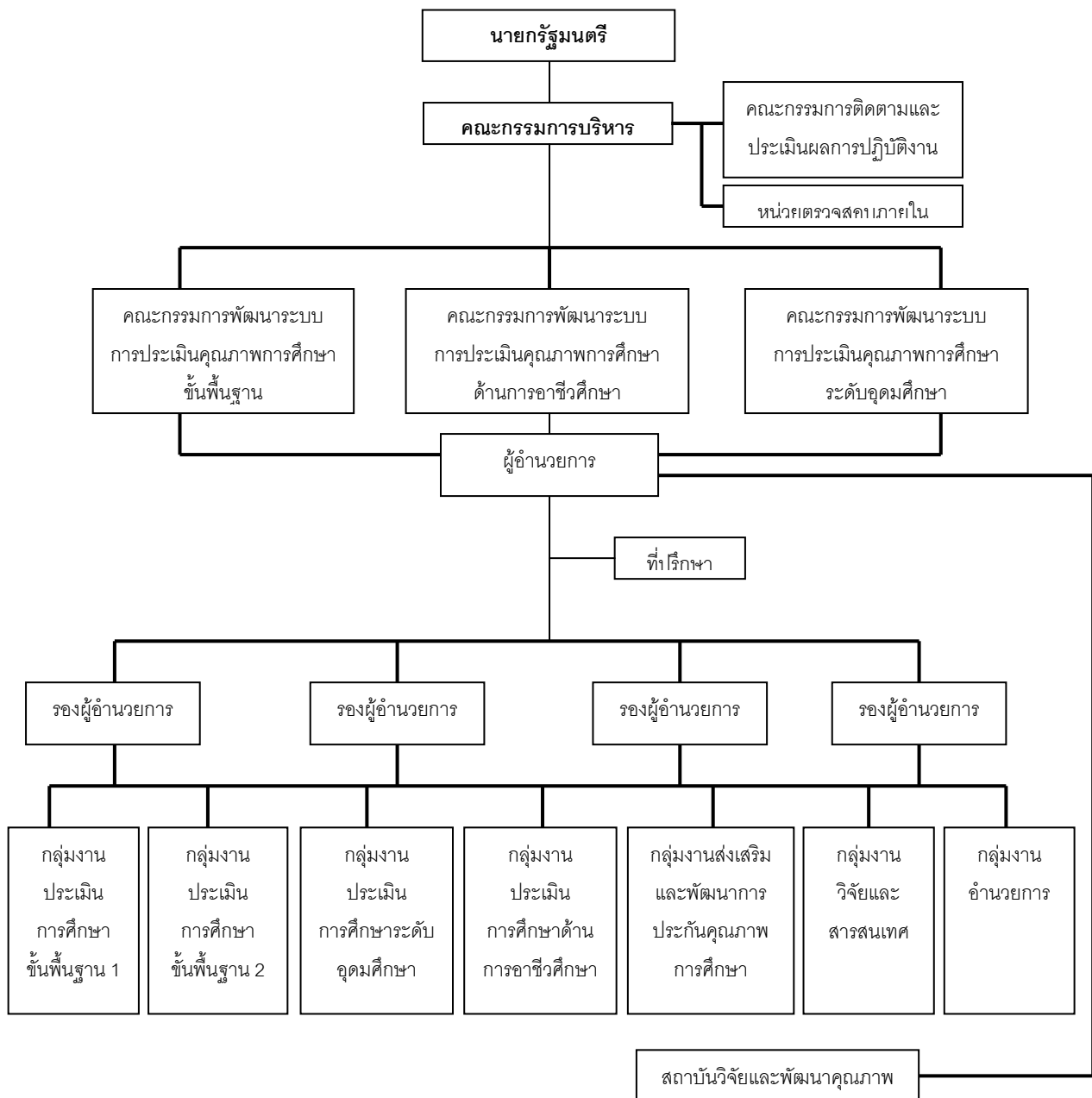
ตารางที่ 3

จำนวนบุคลากรขององค์กร

บุคลากร	ปี/คน					
	2545	2546	2547	2548	2549	2550
1. ผู้อำนวยการ	1	1	1	1	1	1
2. รองผู้อำนวยการ	4	4	4	3	4	4
3. เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหาร	8	8	8	9	9	N/A
4. เจ้าหน้าที่กลุ่มวิชาการ	23	23	28	27	27	N/A
5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ	16	11	12	12	12	N/A
รวม	48	43	49	49	49	49

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช พ.ศ.2551

แผนภูมิที่ 1
โครงสร้างการบริหารองค์กร³

³ www.onesqa.or.th

3) การบริหารจัดการงบประมาณ ในปี 2549 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 382,464,200.00 บาท ซึ่ง สมศ. ไม่มีรายได้จากการดำเนินการขององค์กรเอง ในส่วนของค่าใช้จ่ายพบว่าในปี 2549 สมศ. มีรายจ่ายจำนวนทั้งสิ้น 382,464,200.00 บาท

ตารางที่ 4

สรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กร

ปีที่ได้รับงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)		คงเหลือ
	รับ	จ่าย	
พ.ศ. 2545	168,860,200.00	92,634,113.04	76,226,086.96
พ.ศ. 2546	349,833,500.00	344,837,256.00	4,996,246.00
พ.ศ. 2547	298,359,790.00	267,107,863.86	31,251,926.14
พ.ศ. 2548	514,071,100.00	461,963,447.00	52,076,268.00
พ.ศ. 2549	382,464,200.00	382,464,200.00	0

ในการบริหารจัดการเงินงบประมาณของ สมศ. นั้นได้มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ขององค์กรในแต่ละปี โดยคณะกรรมการบริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินตาม กลุ่มงานและกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 5

สรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามกลุ่มงาน/กิจกรรม

ปี พ.ศ.	กลุ่มงาน/กิจกรรม	งบประมาณ ที่ได้รับ	รายจ่ายจริง /ภาระผูกพัน	งบประมาณ คงเหลือ
2545	1. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับพื้นฐาน <ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินสถานศึกษา (4,000 แห่ง x 32,000 บาท) 	128,000,000.00	64,715,431.82 ⁴	63,284,568.18
	2. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษา <ul style="list-style-type: none"> ศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาระบบการประเมิน พัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา (150 แห่ง x 54,000 บาท) 	8,100,000.00	1,280,592.00	6,819,408.00
	3. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก	2,140,000.00	0	2,140,000.00
	4. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	20,576,200	2,801,090.58 ⁵	17,775,109.42

⁴ มีภาระผูกพันจากการทำสัญญาจ้างหน่วยประเมินภายนอกจำนวน 55 หน่วย เพื่อประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 62,010,000.00 บาท
จ่าย ณ วันที่ทำสัญญาแล้ว 18,603,000.00 บาท คงเหลือภาระผูกพัน 43,407,000.00 บาท

ปี พ.ศ.	กลุ่มงาน/กิจกรรม	งบประมาณ ที่ได้รับ	รายจ่ายจริง /ภาระผูกพัน	งบประมาณ คงเหลือ
	<ul style="list-style-type: none"> การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก การเผยแพร่ความรู้และพัฒนาเครือข่ายด้านการประกันการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา 			
	5. การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์	-	2,660,277.57	- 2,660,277.57
	6. การประชาสัมพันธ์	-	2,877,773.79	- 2,877,773.79
	7. งบประมาณและลูกจ้าง	10,044,000.00	9,620,839.68	423,160.32
	8. งบบริหารสำนักงาน	-	8,678,107.60	- 8,678,107.60
	(งบบริหารสำนักงาน 2 ล้านบาท และงบสำรองทั่วไป 5 ล้านบาท) รวมทั้งสิ้น	168,860,200.00	92,634,113.04	76,226,086.96
2546	1. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับพื้นฐาน			
	<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 	3,881,000.00	7,026,749.00	- 3,145,749.00
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินสถานศึกษา 5,000 แห่ง 	160,000,000.00	178,993,573.00	- 18,993,573.00
	<ul style="list-style-type: none"> การพิจารณารายงาน 5,000 แห่ง 	10,000,000.00	5,739,699.00	4,260,301.00
	<ul style="list-style-type: none"> การติดตามประเมินผลผู้ประเมินภายนอก 	1,800,000.00	818,863.00	981,137.00
	รวม	175,681,000.00	192,578,884.00	- 16,897,883.00
	2. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 	15,000,000.00	3,620,983.00	11,379,017.00
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 150 แห่ง 	8,100,000.00	18,025,402.00	- 9,925,402.00
	<ul style="list-style-type: none"> การพิจารณารายงาน 150 แห่ง 	300,000.00	120,800.00	179,200.00
	<ul style="list-style-type: none"> การติดตามผู้ประเมินภายนอก 	1,000,000.00	825,000.00	175,000.00
	รวม	24,400,000.00	22,592,185.00	1,807,815.00
	3. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน 	25,750,000.00	16,752,109.00	8,997,891.00
	<ul style="list-style-type: none"> การส่งเสริมและสร้างความเข้าใจ 	39,283,500.00	33,598,507.00	5,684,993.00
	<ul style="list-style-type: none"> การวิจัยและพัฒนานโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ (4 โครงการ) 	4,230,000.00	2,500,628.00	1,729,372.00
	รวม	69,263,500.00	52,851,244.00	16,412,257.00
	4. งานอำนวยการ			
	<ul style="list-style-type: none"> งบบุคลากร 	13,822,200.00	12,170,987.00	1,651,213.00
	<ul style="list-style-type: none"> งบดำเนินการ 	11,616,800.00	9,593,956.00	2,022,844.00
	<ul style="list-style-type: none"> งบลงทุน 	55,050,000.00	55,050,000.00	-

⁵ มีรายจ่ายบางส่วนนำมาเบิกจากงบประมาณ"เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ" จากสำนักงานงบประมาณ=58,779,698.05 บาท

ปี พ.ศ.	กลุ่มงาน/กิจกรรม	งบประมาณ ที่ได้รับ	รายจ่ายจริง /ภาระผูกพัน	งบประมาณ คงเหลือ
	รวม	80,489,000.00	76,814,943.00	3,674,057.00
	รวมทั้งสิ้น	349,833,500.00	344,837,256.00	4,996,246.00
2547	1. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับขั้นพื้นฐาน			
	• คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4,200,000.00	3,765,671.38	434,328.62
	• ประเมินสถานศึกษา 5,650 แห่ง	180,800,000.00	166,359,513.16	14,440,486.84
	• การพิจารณารายงาน 5,650 แห่ง	11,300,000.00	11,300,000.00	-
	• การสังเคราะห์รายงานการประเมินสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ	3,000,000.00	50,000.00	2,950,000.00
	• การติดตามประเมินผลผู้ประเมินภายนอก	1,412,500.00	64,905.00	1,347,595.00
	รวม	200,712,500.00	181,540,089.54	19,172,410.46
	2. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษา			
	• คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	7,220,000.00	2,780,168.00	4,439,832.00
	• ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 150 แห่ง	9,835,000.00	14,448,966.00	- 4,613,966.00
	• การพิจารณารายงาน 150 แห่ง และการสังเคราะห์รายงาน	2,100,000.00	846,250.00	1,253,650.00
	• การติดตามผู้ประเมินผลผู้ประเมินภายนอก	1,500,000.00	74,435.00	1,425,565.00
	รวม	20,655,000.00	18,149,919.00	2,505,081.00
	3. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
	• การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน	31,750,000.00	23,079,855.83	8,420,144.17
	• สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	14,761,890.00	13,958,837.95	803,052.05
	• การวิจัยและพัฒนานโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ	2,930,000.00	2,737,190.25	192,809.75
	รวม	49,191,890.00	39,775,884.03	9,416,005.97
	4. งานอำนวยการ			
	• งบประมาณ	15,562,600.00	15,403,914.42	158,685.58
	• งบดำเนินการ	12,237,800.00	12,238,056.87	- 256.87
	รวม	27,800,400.00	27,641,971.29	158,428.71
	รวมทั้งสิ้น	298,359,790.00	267,107,863.86	31,251,826.14
2548	1. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพระดับขั้นพื้นฐาน			
	• ประเมินสถานศึกษา 10,477 แห่ง	335,134,000.00	331,186,500.00	3,947,500.00
	• พัฒนา/รับรองผู้ประเมินภายนอก 1,350 คน	2,915,000.00	2,913,305.00	1,695.00
	• การติดตามประเมินผลการประเมิน 10,477 แห่ง	2,619,200.00	2,396,287.00	222,913.00
	• การพัฒนาระบบการประเมิน	400,000.00	391,920.00	8,080.00
	• การพิจารณารายงาน 10,477 แห่ง	38,954,000.00	9,861,470.00	29,092,530.00
	รวม	380,022,200.00	346,749,482.00	33,272,718.00
	2. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพอุดมศึกษา			

ปี พ.ศ.	กลุ่มงาน/กิจกรรม	งบประมาณ ที่ได้รับ	รายจ่ายจริง /ภาระผูกพัน	งบประมาณ คงเหลือ
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินสถานศึกษา 436 แห่ง พัฒนา/รับรองผู้ประเมินภายนอก 750 คน การติดตามประเมินผลผู้ประเมินภายนอก การพัฒนาระบบการประเมิน การพิจารณารายงาน 150 แห่ง และการสังเคราะห์รายงาน 	32,635,300.00	32,635,300.00	72,870.00*
		2,100,000.00	1,032,775.00	1,067,225.00
		2,860,000.00	2,029,759.00	830,241.00
		350,000.00	48,615.00	N/A
		1,758,000.00	1,263,940.00	494,060.00
	รวม	39,703,300.00	36,937,519.00	2,464,396.00
	3. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยและพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ 	49,215,000.00	34,879,756.00	14,335,244.00
		12,374,000.00	9,079,505.00	3,294,495.00
		2,230,000.00	1,796,730.00	433,270.00
	รวม	63,819,000.00	44,755,991.00	18,063,009.00
	4. งานอำนวยการ			
	<ul style="list-style-type: none"> งบบุคลากร งบดำเนินการ 	17,685,800.00	17,673,705.00	12,095.00
		12,840,800.00	14,576,750.00	12,095.00
	รวม	30,526,600.00	32,250,455.00	1,723,855.00
	รวมทั้งสิ้น	514,071,100.00	461,693,447.00	52,076,268.00
2549	1. การประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินสถานศึกษา 7,750 แห่ง พัฒนา/รับรองผู้ประเมินภายนอก 1,350 คน การติดตามประเมินผลการประเมิน 7,750 แห่ง การพัฒนาระบบการประเมิน การพิจารณารายงาน 7,750 แห่ง 	248,000,000.00	248,000,000.00	-
		2,835,000.00	4,823,926.00	- 1,988,926.00
		1,937,500.00	1,597,028.00	340,472.00
		350,000.00	189,060.00	160,940.00
		15,500,000.00	11,923,340.00	3,576,660.00
	รวม	268,622,500.00	266,533,354.00	2,089,146.00
	2. การประเมินระดับอุดมศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินสถานศึกษา 70 แห่ง การพัฒนารับรองผู้ประเมินภายนอก 750 คน การติดตามผลการประเมิน 70 แห่ง การพัฒนาระบบการประเมินระดับอุดมศึกษา การพิจารณารายงาน 70 แห่ง 	5,649,000.00	5,649,000.00	-
		1,900,000.00	1,900,000.00	-
		700,000.00	69,161.00	630,839.00
		175,000.00	55,400.00	119,600.00
		210,000.00	-	210,000.00
	รวม	8,634,000.00	7,673,561.00	960,439.00
	3. การประเมินด้านการอาชีวศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินสถานศึกษา 180 แห่ง การพัฒนารับรองผู้ประเมินภายนอก 500 คน การติดตามผลการประเมิน 180 แห่ง 	10,440,000.00	10,440,000.00	-
		3,800,000.00	3,275,421.00	524,579.00
		1,800,000.00	93,700.00	1,706,300.00

ปี พ.ศ.	กลุ่มงาน/กิจกรรม	งบประมาณ ที่ได้รับ	รายจ่ายจริง /ภาระผูกพัน	งบประมาณ คงเหลือ
	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาระบบการประเมินระดับอาชีวศึกษา • การพิจารณารายงาน 180 แห่ง 	175,000.00	138,504.00	35,496.00
		540,000.00	-	540,000.00
	4. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
	<ul style="list-style-type: none"> • การเสริมสร้างให้สถานศึกษาพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 	40,000,000.00	40,000,000.00	-
	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา 	12,374,000.00	15,395,812	3,021,812.00
	รวม	52,374,000.00	55,395,812.00	3,021,812.00
	5. การวิจัยและระบบสารสนเทศ			
	<ul style="list-style-type: none"> • การวิจัยและพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ 	2,230,000.00	953,030.00	1,276,970.00
	รวม	2,230,000.00	953,030.00	1,276,970.00
	6. งานอำนวยการ			
	<ul style="list-style-type: none"> • งบประมาณ 	21,147,800.00	19,857,221.00	1,290,579.00
	<ul style="list-style-type: none"> • งบดำเนินการ (ของสำนักงาน) 	12,700,900.00	18,102,597.00	5,401,697.00
	รวม	33,848,700.00	37,959,818.00	4,111,118.00
	รวมทั้งสิ้น	382,464,200.00	382,464,200.00	-

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ 2545 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ใช้งบประมาณในส่วนของเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากสำนักงานงบประมาณ จำนวนเงิน 71,419,242.42 บาท ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6

สรุปการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

รายการ	งบประมาณ ปี พ.ศ. 2545		
	ประมาณการ	รายจ่ายจริง	คงเหลือ
1. การประชาสัมพันธ์	1,943,180.00	3,083,804.91	- 1,140,624.91
2. การพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา	2,860,000.00	377,058.00	2,482,942.00
3. การเผยแพร่เอกสารประกันคุณภาพและการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก	62,179,920.00	58,779,698.05	3,400,221.95
4. การคัดเลือกและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่น 1-9	4,416,900.00	9,178,681.46	- 4,761,781.46
รวม	71,400,000.00	71,419,242.42	- 19,242.42

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ใช้งบประมาณในส่วนของการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ (เพิ่มเติม) ดังนี้

ตารางที่ 7

สรุปการใช้งบประมาณเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

รายการ	งบประมาณ ปี พ.ศ. 2547		
	งบประมาณที่ได้รับ	รายจ่าย	คงเหลือ
1. การประเมินการศึกษาระดับพื้นฐาน			
• การประเมินการศึกษา จำนวน 900 แห่ง	288,000,000.00	242,855,000.00	45,145,000.00
2. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพอุดมศึกษา			
• การประเมินการศึกษา จำนวน 150 แห่ง	9,835,000.00	11,594,333.00	- 1,759,333.00
3. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา			
• การส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน	45,750,000.00	37,985,439.34	7,764,560.66
รวม	343,585,000.00	292,434,772.34	51,150,229.66

4) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2544-2548 จัดได้ว่าเป็นช่วงที่ 1 (รอบแรก) ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษาตามวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานฯ คือ เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนโดยที่ผ่านมามีโครงการต่าง ๆ จำแนกตามพันธกิจ ดังนี้

(1) พันธกิจที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด โดยในช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 24 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 14 โครงการ

(2) พันธกิจที่ 2 พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ผลปรากฏว่าช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 11 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 3 โครงการ

(3) พันธกิจที่ 3 ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก ในช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 3 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 3 โครงการ

(4) พันธกิจที่ 4 กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกรวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้ ในช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 2 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 5 โครงการ

(5) พันธกิจที่ 5 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ปรากฏว่าช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 20 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 10 โครงการ

(6) พันธกิจที่ 6 เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อ คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ช่วงที่ 1 ระหว่างปี 2545-2548 มีจำนวน 3 โครงการ และช่วงที่ 2 ระหว่างปี 2549-2550 มีจำนวน 3 โครงการ

ตารางที่ 8

ผลการดำเนินงานช่วงที่ 1 (พ.ศ.2545-2548)

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
พันธกิจที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด				
1. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา				
1) โครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก	สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก จำนวน 5,327 แห่ง	(1) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก จำนวน 8,258 แห่ง (2) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความพร้อมแก่สถานศึกษา มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 17,070 คน	สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก จำนวน 17,651 แห่ง แบ่งเป็น (1) งบของ สมศ. 6,527 แห่ง (2) งบเสริมสร้างศักยภาพฯ 11,124 แห่ง	สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก จำนวน 11,530 แห่ง
2) โครงการวิทยากร/ศูนย์เครือข่ายเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	จัดตั้งศูนย์วิทยากรเครือข่าย 12 ศูนย์	มีศูนย์วิทยากรเครือข่าย 12 แห่ง	มีศูนย์วิทยากรเครือข่าย 12 แห่ง	มีศูนย์วิทยากรเครือข่าย 12 ศูนย์
2. งานส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม				
1) โครงการสนับสนุนทุนวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 13 โครงการ จากข้อเสนอจำนวน 33 โครงการ ซึ่งได้ลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว	มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 9 ทุน จากข้อเสนอจำนวน 41 โครงการ ทั้งนี้มีงานวิจัยที่ดำเนินการเสร็จแล้ว 3 โครงการ	มีงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 8 ทุน แบ่งเป็น (1) นิสิต – นักศึกษา 5 ทุน (2) นักวิชาการ – นักวิจัย 3 ทุน และสนับสนุนทุนวิจัยตามกรอบการให้ทุนการวิจัยของ สมศ. อีก 2 โครงการ	N/A

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
			รวมทั้งสิ้น 10 โครงการ	
2) การให้การสนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการ		จำนวน 5 โครงการ	จำนวน 4 โครงการ	จำนวน 7 โครงการ
3. การส่งเสริมความเข้าใจ (ประชาสัมพันธ์)				
1) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	(1) ข้อมูลความรู้ประเภทหนังสือหรือเอกสาร เผยแพร่เอกสาร ไปแล้ว จำนวน 326,113 เล่ม (2) ข้อมูลความรู้ประเภทแผ่นภูมิ เผยแพร่เอกสาร ไปแล้ว จำนวน 65,320 แผ่น (3) ข้อมูลความรู้ประเภทจุลสาร เผยแพร่เอกสาร ไปแล้ว จำนวน 600,000 ฉบับ (4) ข้อมูลความรู้ประเภทข่าวสารและบทความ จัดพิมพ์และเผยแพร่ จำนวน 180 เรื่อง	N/A	N/A	N/A
2) การผลิตสื่อ วิทยุทัศน์ และซีดีรอม	-	จำนวน 6 เรื่อง	จำนวน 5 เรื่อง	N/A
3) การเผยแพร่ความรู้โดยชุดนิทรรศการ	-	จำนวน 2 ชุด 5 เรื่อง	N/A	N/A
4) จัดทำระบบข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่ฟัลด์ดีมีเดีย	-	1 ระบบ	N/A	N/A
5) จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่เอกสารความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	-	จำนวน 470,000 เล่ม	N/A	N/A
6) จัดพิมพ์เอกสาร	-	จำนวน 6 รายการ	จำนวน 12 รายการ	N/A
7) จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา	เผยแพร่เอกสาร ไปแล้ว จำนวน 600,000 ฉบับ	จำนวน 100,000 ฉบับ / เดือน	จัดทำทุกเดือน	จัดทำทุกเดือน
8) การเผยแพร่ทางสื่อ	-	(1) ทางโทรทัศน์ รายการคิดใหม่	(1) ทางโทรทัศน์ รายการสานความรู้สู่	N/A

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
		การศึกษาไทย (2) ทางหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ จำนวน 3 คอลัมน์ (ประจำ) (3) ทางนิตยสาร สานปฏิรูป	คุณภาพ และ ป้ายนี้มีคำตอบ (2) สารคดีสั้น 2 รายการ (3) สปอตประชาสัมพันธ์ 4 เรื่อง (4) ทางหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ จำนวน 4 คอลัมน์ (ประจำ) (5) ทางนิตยสาร สานปฏิรูป	
9) โครงการเสริมสร้างความเข้าใจและปลูก กระแสสังคมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา	-	เป็นการสร้างความเข้าใจแก่ฝ่าย การเมือง สื่อมวลชน และสาธารณชน	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	N/A
10) โครงการสานความรู้สู่คุณภาพ การศึกษา	-	สมศ. ได้ร่วมมือกับ กระทรวงศึกษาธิการ และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เผยแพร่ความรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม	ถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ความยาว 90 นาที ประจำทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง	ถ่ายทอดทางโทรทัศน์
11) โครงการจุดประกายบัณฑิตใหม่	-	จัดงานทั้งสิ้น 6 ครั้ง เพื่อเป็นการ เสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกับ สถาบันการศึกษา	-	-
12) โครงการ สมศ. สัญจร เพื่อประเมิน คุณภาพภายนอก	-	-	จัดขึ้น 5 ครั้ง มีสถานศึกษาเข้าร่วม โครงการ จำนวน 5,401 แห่ง	จัดประชุม 6 ครั้งทั่วทุกภูมิภาค
13) การบริการทางวิชาการ	-	-	(1) การเยี่ยมชมหน่วยงาน จำนวน 13 คณะ กว่า 180 คน (ทั่วโลก) (2) การเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา (3) การสนับสนุนเอกสาร/ ตำราด้าน การประกันคุณภาพ (4) การให้บริการผ่านสื่อสารสนเทศ	(1) การเยี่ยมชมหน่วยงาน จำนวน 15 คณะ (2) การให้บริการข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 26 เรื่อง (3) การเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา (4) การสนับสนุนเอกสาร/ ตำราด้าน

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
				การประกันคุณภาพ (5) การให้บริการผ่านสื่อสารสนเทศ
14) โครงการประกวดกิจกรรมและแผน ประชาสัมพันธ์	-	ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้เรื่องประกัน คุณภาพ และมีส่วนร่วมกับ สมศ.	-	-
4. การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพในระดับต่างๆ				
1) การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพในระดับต่างๆ	ทำการพัฒนาระบบข้อมูลทั้งด้าน Hardware และ Software Packages ต่างๆ	ดำเนินงานโดยการใช้แผนงานหลักใน เรื่องของการพัฒนาสัมพันธ์	สมารถดำเนินการได้ 5 ด้าน คือ (1) การผลิตสื่อ (2) การจัดนิทรรศการ (3) รวบรวมเครือข่ายมวลชนท้องถิ่น (4) เครือข่าย Quality Group (5) เครือข่ายนักวิชาการ นักวิจัย และ นักการศึกษา	N/A
2) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา	อยู่ระหว่างการดำเนินการ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3) ระบบข้อมูลเครือข่าย/สารสนเทศและ การนำเสนอข้อมูล	พัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมและสร้างความ เข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษา กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจ	(1) เว็บไซต์ สมศ. www.onesqa.or.th (2) เว็บบอร์ดผู้ประเมิน www.onesqatalk.net	(1) เว็บไซต์ สมศ. www.onesqa.or.th (2) เว็บบอร์ดผู้ ประเมิน www.onesqatalk.net (3) กำลังดำเนินการสร้างระบบข้อมูลใน การบริหารจัดการเพิ่มเติมอีก 9 ระบบ	(1) เว็บไซต์ สม ศ. www.onesqa.or.th (2) เว็บบอร์ดผู้ ประเมิน www.onesqatalk.net
4) การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทาง สื่อมวลชน	ดำเนินงานในลักษณะของผู้ให้และผู้รับ ข้อมูลข่าวสาร เช่น การประเมิน สถานการณ์ปัจจุบัน การสรุปข่าวรอบ สัปดาห์ การจัดแถลงข่าว การจัดกิจกรรม	ดำเนินงานในลักษณะของผู้ให้และผู้รับ ข้อมูลข่าวสาร เช่น การประเมิน สถานการณ์ปัจจุบัน การสรุปข่าวรอบ สัปดาห์ การจัดแถลงข่าว การจัด	เริ่มดำเนินการรวบรวม เครือข่าย มวลชนท้องถิ่น เพื่อการติดต่อสื่อสาร ระหว่างส่วนกลางไปยังภูมิภาค	N/A

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
	เสวนาสื่อมวลชน คอลัมน์ประจำทางหนังสือพิมพ์นิตยสาร และการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น	กิจกรรมเสวนาสื่อมวลชน คอลัมน์ประจำทางหนังสือพิมพ์นิตยสาร และการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ		
5) การพัฒนาระบบข้อมูลประเมินสถานศึกษา	-	ได้กำหนดมาตรฐานของระบบข้อมูลโดย (1) สร้างความสัมพันธ์ข้อมูลระหว่างหน่วยประเมิน ผู้ประเมินสถานศึกษา และการประเมิน (2) พัฒนาระบบรายงานข้อมูลการประเมินที่เป็นมาตรฐาน (3) พัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูล (4) พัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูล	สร้างระบบงานสนับสนุนการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 3 ระบบคือ (1) ระบบข้อมูลคัดเลือกผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ระบบข้อมูลประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) ระบบข้อมูลประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษา	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6) การพัฒนาระบบข้อมูลด้านการบริหารจัดการ	-	สร้างระบบข้อมูลในการบริหารจัดการสำนักงานที่มีประสิทธิภาพในลักษณะเครือข่าย (Internet) และมีการจัดเก็บในลักษณะสื่ออิเล็กทรอนิกส์	วางระบบข้อมูลในการบริหารจัดการในสำนักงานอัตโนมัติ 9 ระบบ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
พันธกิจที่ 2 พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก				
1. งานพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน				
1) การพัฒนาระบบการประเมิน	ได้เสนอมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ ซึ่งรอบแรก สมศ.ใช้ 14 มาตรฐาน 53 ตัว	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	ปรับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาที่ใช้ในการประเมิน จาก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ เป็น 14 มาตรฐาน 68 ตัวบ่งชี้	N/A

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
	บ่งชี้ ในการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			
2) การคัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	<p>ทำการคัดเลือกผู้ประเมินภายนอกด้วยวิธีจัดอบรมผู้ประเมินภายนอก ซึ่งแบ่งผู้ประเมินภายนอกออกเป็น 3 ประเภท คือ</p> <p>(1) นิติบุคคล จัดอบรมจำนวน 3 ครั้ง มีผู้ผ่านการรับรองจากสำนักงาน จำนวน 774 คน</p> <p>(2) คณะบุคคล อยู่ระหว่างการพิจารณา ระบบ คุณสมบัติ และเกณฑ์ในการคัดเลือก</p> <p>(3) สถาบันอุดมศึกษา ทำการฝึกอบรมไปแล้ว 1 ครั้ง มีผู้ผ่านการรับรองจากสำนักงาน จำนวน 80 คน จาก 15 สถาบัน</p>	<p>จัดอบรมผู้ประเมินภายนอกจำนวน 1,928 คน ซึ่งแบ่งผู้ประเมินภายนอกออกเป็น 3 ประเภท คือ</p> <p>(1) นิติบุคคล จัดอบรมจำนวน 22 รุ่น มีผู้ผ่านการรับรองจากสำนักงาน จำนวน 1,502 คน</p> <p>(2) คณะบุคคล กำลังพัฒนาระบบการคัดเลือกผู้ประเมิน</p> <p>(3) สถาบันอุดมศึกษา ทำการฝึกอบรมไปแล้ว 4 ครั้ง มีผู้ผ่านการรับรองจากสำนักงาน จำนวน 426 คน จาก 43 สถาบัน</p>	<p>(1) จัดฝึกอบรมและรับรองผู้ประเมินภายนอก จำนวน 190 คน</p> <p>(2) จัดฝึกอบรมเพื่อรับรองผู้ประเมินภายนอกเพื่อประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ จำนวน 37 คน</p> <p>(3) จัดฝึกอบรมเพื่อคัดเลือกผู้ประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล</p> <p><u>การพัฒนาผู้ประเมินภายนอก</u></p> <p>(1) จัดประชุมปฏิบัติการ จำนวน 2 ครั้ง 134 คน</p> <p>(2) ประชุมปฏิบัติการสำหรับหัวหน้าทีมประเมิน จำนวน 5 ครั้ง 302 คน</p> <p>(3) จัดประชุมปฏิบัติการผู้จัดการหน่วยประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล จำนวน 104 คน</p> <p>(4) จัดประชุมผู้ประเมินภายนอกเพื่อชี้แจงการปรับปรุงตัวบ่งชี้การประเมิน จำนวน 2 ครั้ง 270 คน</p> <p>(5) ปรับปรุงและพัฒนาเอกสาร</p>	<p>การคัดเลือก ดำเนินการโดยรับรองหน่วยฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาทั่วทุกภาคที่มีความพร้อมให้นำหลักสูตรการอบรมของ สมศ. เพื่อคัดเลือกและรับรองผู้ประเมินภายนอกไปอบรม ซึ่งมีผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 2,242 คน</p> <p><u>การพัฒนาผู้ประเมินภายนอก</u></p> <p>ดำเนินการจัดฝึกอบรม และการจัดประชุมชี้แจง</p>
3) การประเมินสถานศึกษา	สามารถดำเนินการได้ จำนวน 2,225 แห่ง	สามารถดำเนินการได้ 6,413 แห่ง	สามารถดำเนินการได้ 14,447 แห่ง	สามารถดำเนินการได้ 12,926 แห่ง
4) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกขั้นพื้นฐาน	มีมาตรการควบคุมโดยกำหนดระยะเวลาการเป็นผู้ประเมินภายนอก 3 ปี ซึ่งหาก	ติดตามผลการปฏิบัติงานจากสถานศึกษา จำนวน 5,675 แห่ง โดย	(1) ติดตามผู้ประเมินภายนอกจากแบบประเมินรายงานการปฏิบัติงาน	ติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยประเมินภายนอก 2 รูปแบบ

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
	ผิศจรรยาบรรณ หรือกฎข้อบังคับจะมีบทลงโทษลดหลั่นกันมาจนถึงขั้นสูงสุดคือการถอนใบอนุญาต	(1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน และจัดส่งแบบประเมินโดยตรงถึง สมศ. จำนวน 5,527 แห่ง (2) คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของ สมศ. ติดตามประเมินผู้ประเมินภายนอก จำนวน 56 แห่ง (3) สนับสนุนให้มีการมอบหมายบุคคลภายนอก จำนวน 92 แห่ง	ของผู้ประเมินภายนอกสถานศึกษา (2) การติดตามการปฏิบัติงานของผู้ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกทั้ง 3 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) การติดตามการปฏิบัติงานของผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของ สมศ.	(1) ส่งแบบบันทึกให้สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกแล้วส่งกลับมายัง สมศ. (2) การให้ศูนย์เครือข่าย สมศ. ทั้ง 12 ศูนย์ ดำเนินการติดตาม
5) การรายงานผลการประเมิน	ดำเนินงานรอบแรก จำนวน 218 แห่ง ส่วนอีก 2,225 แห่งอยู่ในช่วงที่หน่วยประเมินกำลังจัดส่งรายงานมายัง สมศ.	แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา รายงาน มีผลดังนี้ (1) เผยแพร่รายงานโรงเรียนนำร่อง จำนวน 218 แห่ง (2) รายงานผลการประเมินภายนอก หน่วยประเมินจัดส่งมายังสำนักงาน จำนวน 3,205 เล่ม (3) จัดประชุมหน่วยประเมินภายนอก จำนวน 4 ครั้ง (4) หน่วยประเมินภายนอกจำนวน 20 หน่วย รับรายงานไปแก้ไข	(1) เผยแพร่รายงานฉบับสมบูรณ์ทางเว็บไซต์ จำนวน 910 แห่ง (2) เผยแพร่ผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 640 แห่ง (3) จัดประชุมวิชาการ (4) จัดสัมมนา	N/A
6) การรับรองรายงานการประเมิน	-	-	(1) รายงานผลการประเมิน หน่วยประเมินจัดส่งรายงานผลการประเมิน จำนวน 9,500 เล่ม (ส่งให้พิจารณาแล้ว 8,939 เล่ม ได้รับคืน 8,899 เล่ม) (2) จัดประชุมชี้แจงหน่วยประเมิน 14	ได้ทำการรับรองรายงานฉบับสมบูรณ์ไปแล้วรวม 8,646 แห่ง จากจำนวน 26,980 แห่ง

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
			ครั้ง 83 หน่วย (3) จัดอบรมผู้ประเมินอภิมานของหน่วยประเมิน (4) เผยแพร่รายงานผลการประเมิน 910 แห่ง (5) พัฒนารูปแบบและแนวทางการเขียนรายงาน (6) จัดทำหนังสือคู่มือในการเขียนรายงาน (7) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ตรวจอ่านรายงานเพิ่ม จำนวน 182 คน (8) จัดทำคู่มือตรวจพิจารณาแบบรายงาน (9) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ครั้ง จำนวน 122 คน	
2. งานพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา/อาชีวศึกษา				
1) การพัฒนาระบบการประเมิน	สามารถพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ได้ (1) ระดับอุดมศึกษา 8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ (2) ระดับการอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้	(1) ระดับอุดมศึกษา 8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ (2) ระดับ การอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้	(1) ระดับอุดมศึกษา 8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ (2) ระดับ การอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้	(1) ระดับอุดมศึกษา 8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ (2) ระดับ การอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
2) การคัดเลือก/พัฒนาผู้ประเมินภายนอก	(1) ระดับอุดมศึกษาทำการเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบคอบและหลากหลายทั้งด้านสาขาวิชาชีพและประสบการณ์ โดยมีผู้ตอบรับ จำนวน 189 คน (2) ระดับการอาชีวศึกษามีผู้ประเมินภายนอก 2 ประเภท รวม 42 คน คือ 1) ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิรับเชิญ 2) ประเภทสถาบันการศึกษา	(1) ระดับอุดมศึกษา จำนวน 244 คน (2) ระดับการอาชีวศึกษามีผู้ประเมินภายนอก 2 ประเภท รวม 326 คน	(1) ระดับอุดมศึกษา จำนวน 330 คน (2) ระดับการอาชีวศึกษามีผู้ประเมินภายนอก 2 ประเภท รวม 547 คน <u>การพัฒนา</u> ได้ทำการจัดประชุมสัมมนาและการบรรยายวิชาการจำนวน 2 ครั้ง	(1) ระดับอุดมศึกษา จำนวน 99 คน (2) ระดับการอาชีวศึกษามีเพียงพอในการประเมิน (จำนวน 547 คน) <u>การพัฒนา</u> จัดประชุมเกี่ยวกับการเขียนรูปแบบรายงาน และการสัมมนาสังเคราะห์ผลการประเมิน
3) การประเมินสถาบันการศึกษา	ได้ทำการประเมินสถานศึกษา รวม 12 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น (1) ระดับอุดมศึกษา 5 แห่ง (2) ระดับการอาชีวศึกษา 7 แห่ง	มีสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก จำนวน 58 แห่ง	สามารถประเมินสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท จำนวน 598 แห่ง ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก จำนวน 145 แห่ง (2) สถาบันอาชีวศึกษาได้รับการประเมินภายนอกไปแล้ว 453 แห่ง	สามารถประเมินสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท จำนวน 438 แห่ง ได้แก่ (1) สถาบันอุดมศึกษาได้รับการประเมินภายนอก จำนวน 115 แห่ง (2) สถาบันอาชีวศึกษาได้รับการประเมินภายนอกไปแล้ว 323 แห่ง
4) การรายงานผลการประเมิน	เป็นการเริ่มประเมินสถาบันการศึกษา จึงยังไม่ปรากฏรายงานการประเมินแก่สาธารณชน	ทำการรับรองรายงานผลการประเมินจำนวน 29 แห่ง	ทำการรับรองรายงานผลการประเมินจำนวน 138 แห่ง (ระดับอุดมศึกษา 54 แห่ง และสถาบันอาชีวศึกษา 93 แห่ง)	ทำการรับรองรายงานผลการประเมิน จำนวน 742 เล่ม (1) ระดับอุดมศึกษา 149 เล่ม (2) สถาบันอาชีวศึกษา 583 เล่ม
พันธกิจที่ 3 ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก				
1. ประเภทนิติบุคคล	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 1,032 คน	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 471 คน	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 549 คน	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 2,974 คน
2. ประเภทสถาบันอุดมศึกษา	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 213 คน	มีผู้ได้รับการรับรองจำนวน 213 คน	มีผู้ได้รับการรับรองรวมทั้งสิ้น 426 คน	-
3. ประเภทคณะบุคคล	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 37 คน	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 43 คน	ได้รับการรับรองรวมทั้งสิ้น 80 คน

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
พันธกิจที่ 4 กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกรวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้				
1. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มีการกำกับดูแลมาตรฐานการประเมินภายนอก ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมคุณภาพผู้ประเมินหลายประการได้แก่ 1) การให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประเมินภายนอก กำหนดระยะเวลา 3 ปี 2) การควบคุมโดยการประเมินจากสถานศึกษา 3) การได้รับความร่วมมือจากวุฒิสภาจากโครงการมันสมองในพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	มีการกำกับดูแลมาตรฐานการประเมินภายนอก ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมคุณภาพผู้ประเมินหลายประการได้แก่ 1) การให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประเมินภายนอก กำหนดระยะเวลา 3 ปี 2) การควบคุมโดยการประเมินจากสถานศึกษา 3) การได้รับความร่วมมือจากวุฒิสภาจากโครงการมันสมองในพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. ระดับอุดมศึกษา	1) มีกระบวนการคัดเลือกและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความหลากหลายทั้งด้านสาขาวิชาและประสบการณ์ 2) มีการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการสำรวจโดยการตอบแบบสอบถามของสถานศึกษา 3) การจัดทำคู่มือการประเมินและกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษา	1) มีกระบวนการคัดเลือกและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความหลากหลายทั้งด้านสาขาวิชาและประสบการณ์ 2) มีการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการสำรวจโดยการตอบแบบสอบถามของสถานศึกษา 3) การจัดทำคู่มือการประเมินและกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษา	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
พันธกิจที่ 5 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ				

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรวิทยากรเครือข่าย	สามารถพัฒนาวิทยากรเครือข่าย สมศ. จำนวน 36 คน จาก 12 สถาบัน	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. การอบรมขยายผลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	วิทยากรเครือข่ายทั้ง 12 ศูนย์ได้ทำการฝึกอบรมให้แก่ครู ผู้บริหารศึกษา และ กรรมการสถานศึกษา จำนวนประมาณ 2,600 คน จาก 1,300 แห่งทั่วประเทศ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3. การประชุม/เสวนาวิชาการ เรื่อง รวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทย	ดำเนินการจัดงานทั้งสิ้น 6 ครั้ง ทั่วประเทศ ภูมิภาคของประเทศไทย โดย สมศ. ได้ร่วมกับ สนง.ปฏิรูปการศึกษา และ สนง.คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	จำนวน 6 ครั้ง	จำนวน 8 ครั้ง	N/A
4. จัดประชุมสัมมนาผู้ประเมินภายนอก ระดับอุดมศึกษา	ได้เชิญผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษาที่ประเมินสถาบันอุดมศึกษา 4 แห่ง มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ผู้ประเมินภายนอก จำนวน 150 คน	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	N/A	N/A
5. จัดประชุมปฏิบัติการการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการอาชีวศึกษา	สร้างความเข้าใจแก่ผู้ประเมินภายนอก ก่อนจะทำหน้าที่กลายตามิตรประเมินให้แก่ สมศ. จำนวน 42 คน	N/A	N/A	N/A
6. การประชุมสัมมนาผู้ประเมินภายนอก	จำนวน 1 ครั้ง มีผู้ประเมินภายนอกได้รับการพัฒนาจำนวน 280 คน	จำนวน 1 ครั้ง มีผู้ประเมินภายนอกได้รับการพัฒนาจำนวน 280 คน	จำนวน 190 คน โดยเป็นผู้ประเมินประเภทนิติบุคคลจำนวน 153 คน	-
7. หลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก	มีหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก 2 ประเภท คือ ประเภทนิติบุคคลและประเภทสถาบันอุดมศึกษา	มีหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก 2 ประเภท คือ ประเภทนิติบุคคลและประเภทสถาบันอุดมศึกษา	N/A	-
8. การพัฒนาระบบข้อมูลประเมินคุณภาพ	สามารถพัฒนาโปรแกรมต้นแบบเพื่อเป็น	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
ภายนอกและระบบข้อมูลสำนักงาน	ระบบข้อมูลเครือข่ายที่เป็นมาตรฐาน			
9. โครงการประกวดการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์	เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านการประกันคุณภาพและการประเมินคุณภาพการศึกษา	-	-	-
10. โครงการศูนย์ข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษา	เก็บรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
11. เครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง	จัดตั้งเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง	-	-	-
12. โครงการเสวนาวิชาการ	จำนวน 2 ครั้ง	จำนวน 4 ครั้ง	จำนวน 5 ครั้ง	จำนวน 2 ครั้ง
13. จัดฝึกอบรมเพื่อรับรองผู้ประเมินภายนอกเพื่อประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ	-	-	จำนวน 37 คน	N/A
14. จัดประชุมหัวหน้าคณะผู้ประเมินแต่ละประเภท	-	-	จำนวน 1 ครั้ง เป็นการสรุปรูปแบบการประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษนำร่อง	-
15. การจัดประชุมชี้แจงกับหน่วยประเมินเรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน	-	-	ประชุมกับหน่วยประเมินทุกหน่วย จำนวน 3 ครั้ง	-
16. จัดประชุมผู้ประเมินภายนอกเพื่อชี้แจงการปรับปรุงตัวบ่งชี้การประเมิน	-	-	จำนวน 2 ครั้ง 270 คน	-
17. จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการประเมินโดยชุมชนมีส่วนร่วม	-	-	ดำเนินการแล้ว 3 ขั้นตอน คือ (1) ประชุมระดมความคิดเห็นเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประกันคุณภาพการศึกษา (2) จัดประชุม 4 ภูมิภาค โดยชุมชน	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
			ร่วมเสนอโครงการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา (3) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดอบรมผู้ประเมินที่มาจากชุมชน	
18. จัดประชุมปฏิบัติการการจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพและการเป็นผู้ประเมินอภิมาน	-	-	จำนวน 2 ครั้ง 134 คน	N/A
19. จัดประชุมปฏิบัติการการจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพและการเป็นผู้ประเมินอภิมาน (สำหรับหัวหน้าทีม)	-	-	จำนวน 5 ครั้ง 302 คน	N/A
20. จัดประชุมปฏิบัติการผู้จัดการหน่วยประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล	-	-	จำนวน 104 คน	N/A
พันธกิจที่ 6 เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน				
1. เผยแพร่เอกสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	ทำการเผยแพร่เอกสารความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 991,613 เล่ม จากจำนวน 1,286,034 เล่ม	สามารถเผยแพร่รายงานผลสถานศึกษานำร่องจำนวน 218 โรงเรียน	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. การให้บริการเผยแพร่/แนะนำ/ปรึกษาการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษา	เปิดให้บริการผ่านเว็บไซต์ www.onesqa.or.th และ E-mail Address คือ info@onesqa.or.th	เปิดให้บริการผ่านเว็บไซต์ www.onesqa.or.th	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3. การเสนอรายงานผลการประเมินสถานศึกษาภาพรวม	-	กลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับพื้นฐานอยู่ระหว่างการจัดจ้าง ให้มีการสังเคราะห์รายงานสถานศึกษานำร่อง	ทำการสังเคราะห์ผลการประเมินและนำเสนอสู่สาธารณชนเป็นระยะ ๆ	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548
		และได้ผลการสังเคราะห์แล้ว (อยู่ระหว่างการปรับแก้ผล)		

ตารางที่ 9

ผลการดำเนินงานช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2549-2550)

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
ภารกิจนอกพันธกิจ		
1. ด้านการบริหารและการบริหารงานบุคคล		
1.1 การปรับโครงสร้างการบริหารและการปรับแผนการดำเนินงาน	แยกกลุ่มงานประเมินผลการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาออกจากกลุ่มงานประเมินการศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ	-
1.2 พัฒนาระบบประเมินเพื่อต่อสัญญาจ้าง	ก่อให้เกิดการธำรงรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสม	ก่อให้เกิดการธำรงรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสม
1.3 สัมมนาบุคลากรประจำปี 2549	บุคลากรทุกคนร่วมทบทวนผลการปฏิบัติงานและวางแผนการดำเนินงานในปี 2549	จัดขึ้น 2 ครั้ง เป็นการสร้างความสัมพันธ์และบุคลากรทุกคนร่วมทบทวนผลการปฏิบัติงานและวางแผนการดำเนินงานในรอบ 6 และ 9 เดือนแรกของปีงบประมาณปี 2550
1.4 การพัฒนาบุคลากรในองค์กร	N/A	ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในองค์กรโดยการจัดให้มีการทดสอบความสามารถพื้นฐาน 3 ประการ คือ (1) ทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (2) ทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย (3) ทดสอบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์
1.5 การอบรมตามแผนพัฒนาตนเอง	จัดให้มีการอบรมตามแผนพัฒนาตนเอง 8 หลักสูตร	จัดให้มีการอบรมตามแผนพัฒนาตนเอง 7 หลักสูตร

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
1.6 การอบรมภายในสำนักงาน	(1) หลักสูตร Advance Excel จำนวน 3 รุ่น (2) การประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มงานอำนวยการ	จำนวน 5 หลักสูตร รวมผู้เข้าอบรม 125 คน (1) หลักสูตรการพัฒนา EQ จำนวน 24 คน (2) หลักสูตรการบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 31 คน (3) หลักสูตรการพัฒนาวาระผู้นำ จำนวน 30 คน (4) หลักสูตรการวางแผนงานเชิงกลยุทธ์ จำนวน 20 คน (5) หลักสูตรประสานงานและการทำงานเป็นทีม จำนวน 20 คน
1.7 จัดงานประชุมวิชาการประจำปี “รวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทยเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี”	(1) จัดให้มีการเสวนา (2) จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (3) จัดนิทรรศการสถานศึกษาที่นำเสนอการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน	(1) จัดให้มีการบรรยายพิเศษ เรื่อง”ตามรอยเท้าพ่อ วิถีแห่งการพัฒนาคน พัฒนาชาติ” (2) จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (3) จัดนิทรรศการสถานศึกษาที่นำเสนอการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน (4) มีผู้ร่วมงาน 4,281 คน
1.8 โครงการปรับปรุงศูนย์ข้อมูลและคอมพิวเตอร์	-	ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2550
2. การรับเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยงานภายนอก		
2.1 โครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน รากฐานการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1) มีผลงานด้านสื่อการเรียนการสอนส่งเข้าประกวด 524 ชิ้นงาน 2) สมศ. ทำการพัฒนาและผลิตสื่อต้นแบบ จำนวน 15,500 ชิ้นงาน	-
2.2 โครงการจัดทำคำรับรองและติดตามผลการปฏิบัติราชการของสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549	1) จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด น้ำหนัก คำอธิบายตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้คะแนนของแต่ละตัวชี้วัด 2) จัดทำคำรับรองและติดตามผลการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา รอบ 6 เดือน 3) จัดทำข้อเสนอเพื่อเตรียมการจัดทำคำรับรองและการประเมินผลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550	-
2.3 โครงการเจรจาข้อตกลงและจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2550	1) จัดทำกรอบการประเมินผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2550	ได้จัดทำ (ร่าง) กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
	2) จัดประชุมการเจรจาและจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการปี 2550 แก่สถาบันอุดมศึกษา จำนวน 73 แห่ง ให้กับ ก.พ.ร.	
2.4 โครงการจัดทำมาตรฐานการวิจัยให้แก่องค์กรงานวิจัยภาครัฐ	1) ได้ระบบมาตรฐานการวิจัย ประกอบด้วย 4 มิติ 5 มาตรฐาน 15 ตัวบ่งชี้ และ 33 ตัวบ่งชี้ย่อย 2) นำเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานที่ประเทศเกาหลีใต้	-
2.5 รับเป็นที่ปรึกษาโครงการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา	-	(1) ตรวจเยี่ยมและประเมินผลการปฏิบัติราชการรอบ 12 เดือนของสถาบันอุดมศึกษาฯ (2) ติดตามความก้าวหน้าผลการปฏิบัติราชการรอบ 6 เดือนของสถาบันอุดมศึกษาฯ (3) การจัดทำข้อเสนอ กรอบการประเมินผล
3. การให้บริการทางวิชาการ		
3.1 การเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน	จำนวน 9 หน่วยงาน	จำนวน 2 หน่วยงาน
3.2 การให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่บุคคลและหน่วยงานภายนอก	จำนวน 55 บุคคล/หน่วยงาน	จำนวน 56 บุคคล/หน่วยงาน
3.3 การให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาผ่านสื่อสารสนเทศ	ผ่านทางเว็บไซต์ สมศ. http://www.onesqa.or.th มีผู้เข้าเยี่ยมชม 456,249 ครั้ง และการให้บริการคำแนะนำผ่านทาง E-mail	ผ่านทางเว็บไซต์ สมศ. http://www.onesqa.or.th และการให้บริการคำแนะนำผ่านทาง E-mail
3.4 การเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	สนับสนุนให้บุคลากรของ สมศ. เป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านการประกันการศึกษาในรอบที่สอง	สนับสนุนให้บุคลากรของ สมศ. เป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านการประกันการศึกษาในรอบที่สอง
3.5 ให้การสนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 7 โครงการ/เรื่อง	จำนวน 10 โครงการ
3.6 การสนับสนุนทุนวิจัย	สนับสนุนทุนวิจัย จำนวน 11 ทุน แบ่งเป็น ประเภทนักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน 4 โครงการ และประเภทนิสิต/นักศึกษา จำนวน 7 โครงการ	สนับสนุนทุนวิจัย จำนวน 8 ทุน แบ่งเป็น ประเภทนักวิชาการ/นักวิจัย จำนวน 2 โครงการ และประเภทนิสิต/นักศึกษา จำนวน 6 โครงการ
4. การส่งเสริมความเข้าใจ (ประชาสัมพันธ์)		
4.1 โครงการผลิตตำรา/สื่อและเอกสาร	จำนวน 7 รายการ คือ	จำนวน 18 รายการ

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
	(1) จัดทำตำรา จำนวน 3 เรื่อง (2) หนังสือมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ฯ การประเมินคุณภาพภายนอก การศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 (3) หนังสือกลยุทธ์ สมศ. ฉบับที่ 2 (4) หนังสือและ CD จำนวน 2 เรื่อง	
4.2 การเผยแพร่ทางสื่อ	(1) ทางโทรทัศน์ 2 รายการ คือ รายการสานความรู้สู่คุณภาพ และรายการบายนี่มีคำตอบ (2) รายการวิทยุ 2 รายการ/เดือน (3) ทางหนังสือพิมพ์ 3 คอลัมน์ 3 ฉบับ (4) ทางนิตยสาร สานปฏิรูป 1 คอลัมน์/เดือน (5) จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา	(1) ทางโทรทัศน์ คือ รายการบายนี่มีคำตอบ รายการสารคดี รายการ สารคดีสั้น 2 นาที “โรงเรียนน่าฟัง” รายการสารคดี 20 นาที “โรงเรียนดีที่เราสร้าง” (2) หนังสือพิมพ์ 3 คอลัมน์ 4 ฉบับ (3) การเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ Bangkok Post (4) การแถลงข่าวและการให้สัมภาษณ์ (5) สื่อวิทยุ (6) สื่อเว็บไซต์ สมศ. (7) จุลสาร (8) ระบบกฤตภาคข่าวออนไลน์
4.3 การจัดการประชุมรวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาไทย	จำนวน 9 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 19,531 คน	จำนวน 4 ครั้ง มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมประชุม 207 แห่ง
4.4 กิจกรรม สมศ.สัญจร การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน การศึกษา ประจำปี 2550	จำนวน 11 ครั้ง	จำนวน 14 ครั้ง มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุม 5,984 แห่ง
4.5 การประชุมส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	-	1) มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุม 176 แห่ง 2) มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเข้าร่วมประชุม 10 แห่ง
4.6 การส่งเสริมสถานศึกษาทางไกล	-	จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาการประเมิน คุณภาพภายนอก แนวทางนำผลประเมินไปใช้พัฒนาสถานศึกษา แนว ทางการจัดทำรายงานประจำปี ฯ

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
4.7 การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ระดับอุดมศึกษา	-	จำนวน 2 ครั้ง มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม 70 แห่ง (ครั้งที่ 1 จำนวน 50 แห่ง และครั้งที่ 2 จำนวน 20 แห่ง)
5. การประเมินคุณภาพภายนอก		
5.1 การประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 7,750 แห่ง (5 ครั้ง) โดยวิธีการจัดจ้าง	จำนวน 7,750 แห่ง
5.2 การประเมินสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา	จำนวน 180 แห่ง	จำนวน 180 แห่ง
5.3 การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา	จำนวน 70 แห่ง	จำนวน 70 แห่ง
5.4 การประเมินสถานศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1) ดำเนินการศึกษาแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2) จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6. การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพในระดับต่างๆ		
6.1 โครงการศูนย์เครือข่าย	จำนวน 12 ศูนย์	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6.2 ศึกษาดูงานต่างประเทศ	จำนวน 3 ประเทศ	สามารถสรุปบทเรียนที่ได้จากการไปศึกษาดูงานจากต่างประเทศมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญ 5 ประการ คือ (1) ข้อเสนอแนะด้านการประเมินคุณภาพภายนอก (ระดับขั้นพื้นฐาน) จำนวน 6 ข้อย่อย (2) ข้อเสนอแนะด้านการประเมินคุณภาพภายนอก (การอาชีวศึกษา/ อุดมศึกษา) จำนวน 3 ข้อย่อย (3) ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงานของ สมศ. ในภาพรวม จำนวน 6 ข้อย่อย (4) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สมศ. จำนวน 10 ข้อย่อย (5) ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานด้านการศึกษาของประเทศไทย จำนวน 5

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
		ช้อย่อย
6.3 การเจรจาร่วมมือในการจัดทำ MOU	ดำเนินการระหว่าง QAA กับ สมศ. (ณ ประเทศอังกฤษ)	N/A
6.4 การสร้างความร่วมมือกับองค์กรประเมินระหว่างประเทศ	จำนวน 4 องค์กร คือ NEASC CIS WASC และ WES	N/A
พันธกิจที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด		
1. พัฒนาระบบประเมินเพื่อต่อสัญญาจ้าง	ก่อให้เกิดการธำรงรักษานุเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสม	ก่อให้เกิดการธำรงรักษานุเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสม
2. การอบรมศูนย์เครือข่าย สมศ.	สถานศึกษาทุกระดับได้รับการส่งเสริมและการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 8,000 แห่ง	N/A
3. จัดโครงการโรงเรียนนำร่องเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดโอกาสในการพัฒนา	จำนวน 251 โรงเรียน ใน 15 จังหวัด	นำฐานสามัคคีไปถวายที่วัดตอง อ.แมริม จ.น่าน เพื่อสมทบทุนพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ด้อยโอกาสในการพัฒนา
4. การผลิตสื่อและเอกสาร	จำนวน 4 ชิ้นงาน ดังนี้ 1) เอกสารมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษา ขั้นพื้นฐานรอบสอง 2) หนังสือกลยุทธ์ สมศ. ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2549-2553) 3) หนังสือและ CD คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา 4) หนังสือและ CD คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1) จัดพิมพ์หนังสือ “การประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ สม ศ. : ข้อพิจารณาเชิงมนทัศน์วิวิธยาและระบบ
5. การพัฒนาคู่มือในการประเมิน	เพื่อให้การประเมินภายนอกทั้งสองมีมาตรฐานในการดำเนินการ สมศ. จึงได้พัฒนาเอกสารเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 11 เล่ม	มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	เป็นการใช้ระบบการจัดจ้างประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Bidding)	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
7. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา	ทำการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยปรับลดลงมาจากเหลือไว้ที่ 6 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้	-
8. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา	มีการพัฒนาระบบประเมินสถาบันอุดมศึกษา 1 ระบบใหญ่ 4 ระบบย่อย ที่มีความชัดเจนของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และมีเกณฑ์สำหรับการตัดสินผลการประเมินที่แปรผันไปตามแต่ละกลุ่มสถาบัน	มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
9. การพัฒนาระบบและหลักเกณฑ์การประเมินอภิมานคุณภาพภายนอก	-	ทำการพัฒนาและจัดทำเป็นรูปเล่มและเผยแพร่แก่ผู้ประเมินอภิมานภายนอก
10. โรงเรียนนานาชาติ	-	ประสานความร่วมมือกับองค์กรการประเมินจากต่างประเทศ 4 องค์กร ทำการกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการประเมินร่วมกัน และทำการนำร่องจำนวน 1 โรงเรียน
11. โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์พิเศษสำหรับส่งเสริมความสามารถพิเศษ หรือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ	-	ทำการพัฒนาระบบวิธีการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละประเภท
12. การศึกษานอกระบบโรงเรียน	-	1) ร่วมกับ สนง.ส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษานอกระบบโรงเรียน 2) การศึกษาดูงาน และนำผลที่ได้จากการศึกษาดูงานมาปรับปรุงและพัฒนา ระบบ หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก 3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)
13. การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่าง	-	1) ทำการยกร่างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์สำหรับการประเมิน 2) จัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่าง 3) โครงการประชุมปฏิบัติการเพื่อชี้แจงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินวิทยาลัยสารพัดช่าง
14. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับวิทยาลัย	-	1) จัดทำโครงการพัฒนาระบบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานการประเมิน

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
ชุมชน		คุณภาพภายนอกวิทยาลัยชุมชน 2) เริ่มดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบหลักเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกวิทยาลัยชุมชน”
พันธกิจที่ 2 พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก		
1. การพัฒนามาตรฐานคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา	จัดให้มีมาตรฐานคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาใน 4 มิติ คือ ประสิทธิภาพ การบริหารและการจัดการ การเรียนรู้ และการประกันคุณภาพ แบ่งเป็น 7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้	มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. การพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา	ทำการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยปรับลดลงมาจากเหลือไว้ที่ 6 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้	-
3. การประชุมปฏิบัติการทบทวนตัวบ่งชี้	-	ได้ผลการประชุม คือ ให้คงมาตรฐาน 14 มาตรฐาน (ระดับปฐมวัย 50 ตัวบ่งชี้ ระดับพื้นฐาน 60 ตัวบ่งชี้) ประกอบด้วยด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน ด้านครู 2 มาตรฐาน ด้านผู้บริหาร 5 มาตรฐาน
พันธกิจที่ 3 ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก		
1. การรับรองและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก จำนวน 2,685 คน	N/A
2. การรับรองและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับการอาชีวศึกษา	มีผู้ได้รับการรับรอง จำนวน 358 คน	N/A
3. การรับรองและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา	ทำการรับรองผู้ประเมินภายนอกใหม่จำนวน 76 คน	N/A
พันธกิจที่ 4 กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกรวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้		
1. การรับรองรายงานการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สมศ.ได้รับ (ร่าง) รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกและจัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว จำนวน 7,750 แห่ง	ให้การรับรองรายงานและรับรองมาตรฐานการศึกษาของ สมศ. จำนวน 1,111 เล่ม
2. การรับรองรายงานการประเมินภายนอกระดับการอาชีวศึกษา	ให้การรับรองรายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 175 แห่ง	ให้การรับรองรายงาน จำนวน 117 เล่ม และรับรองมาตรฐานการศึกษาของ สมศ. จำนวน 82 เล่ม

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
3. การรับรองรายงานการประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา	ดำเนินการติดตามเร่งรัดให้คณะผู้ประเมินภายนอกส่งรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งขณะนี้มียางานบับสมบูรณ์แล้ว 53 แห่ง	ให้การรับรองรายงานและรับรองมาตรฐานการศึกษาของ สมศ. จำนวน 22 เล่ม
4. การกำหนดการรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จัดวางระบบการตรวจอ่าน ระยะที่ 2 กำหนดให้การรับรองรายงานอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยประเมิน โดยจัดให้มีผู้ประเมินภายนอก	-
5. การพัฒนาการรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา ระดับการอาชีวศึกษา	1) พัฒนารูปแบบการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก 2) จัดทำคู่มือการเขียนรายงาน (CD และ Template) 3) พัฒนาวีธีการพิจารณารับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก 4) พัฒนาโปรแกรมการคำนวณผลการประเมินคุณภาพภายนอก	-
พันธกิจที่ 5 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ		
1. จัดสอบผู้ประเมินภายนอก	มีผู้ผ่านการทดสอบ จำนวน 180 คน	N/A
2. จัดอบรมเพื่อให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก	จำนวน 41 รุ่น	N/A
3. จัดประชุมสัมมนา “แลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในอนาคต”	มีผู้เข้าร่วม 113 คน	N/A
4. การจัดประชุมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	หลักสูตร “การประชุมปฏิบัติการพัฒนนักประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา” ได้จัดประชุมจำนวน 4 รุ่น มีผู้เข้าร่วม 565 คน	N/A
5. จัดการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการประเมินรอบแรก	จำนวน 65 คน	N/A
6. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา	จำนวน 4 รุ่น มีผู้เข้าร่วมอบรม 309 คน	N/A
7. การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษาและลงนามการประเมินกับผู้ประเมิน	จำนวน 128 คน	N/A

พันธกิจ/โครงการ	ผลการดำเนินงาน	
	พ.ศ.2549	พ.ศ.2550
คุณภาพภายนอก		
8. การประชุมเพื่อช่วยเหลือและเร่งรัดให้คณะผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสามารถจัดทำรายงานและส่งรายงานได้อย่างรวดเร็ว	จำนวน 2 ครั้ง	N/A
9) จัด Forum “Quality Indicators Community Colleges”	จัดประชุม เรื่อง “ตัวบ่งชี้คุณภาพของวิทยาลัยชุมชน” (Quality Indicators for Community) โดยมี Dr.Charles C.Spence and Mr. Burt Peachy ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาลัยชุมชนจากสหรัฐอเมริกาเป็นวิทยากรบรรยาย	-
10. จัดบรรยายพิเศษ เรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษาของประเทศไทย	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลที่สำคัญในการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	-
พันธกิจที่ 6 เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน		
1. เผยแพร่ข้อมูล/เอกสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 4 ด้าน 1) ทางเว็บไซต์ www.onesqa.or.th 2) รายงานประจำปี 3) จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา 4) สื่อวิทยุ /โทรทัศน์/หนังสือพิมพ์/วารสาร	จำนวน 5 ด้าน 1) ทางเว็บไซต์ www.onesqa.or.th 2) รายงานประจำปี 3) จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา 4) รายงานประชาชน 5) สื่อวิทยุ /โทรทัศน์/หนังสือพิมพ์/วารสาร
2. การเสนอรายงานผลการประเมินสถานศึกษาภาพรวม	นำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกครบแรก ทำให้งานด้านสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการศึกษาของประเทศไทยที่จะได้รับความสนใจในการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา	-
3. การจัดงานประชุมวิชาการกึ่งทศวรรษการประเมินคุณภาพภายนอก	เป็นการแถลงผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบ 5 ปี พร้อมทั้งนำเสนอผลงานและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ สมศ. มีผู้สนใจเข้าร่วม 9,623 คน	-

สรุปผลการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.

การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. หัวใจหลักของการประเมินคุณภาพภายนอกตามพันธกิจของ สมศ. คือ การประเมินเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งภาระงานด้านการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในปี 2547 มีจำนวนทั้งหมด 36,787 แห่ง มีจำนวนนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา 15,576,578 คน โดยจำแนกเป็น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนสถานศึกษา 35,762 แห่ง มีนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา 12,637,285 คน ระดับการอาชีวศึกษา มีจำนวนสถานศึกษา 765 แห่ง มีนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา 1,047,563 คน ระดับอุดมศึกษา มีจำนวนสถานศึกษา 260 แห่ง มีนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา 1,891,730 คน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10

สรุปจำนวนสถานศึกษา จำนวนผู้เรียนปีการศึกษา 2547

ระดับการศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	35,762	12,637,285
การอาชีวศึกษา	765	1,047,563
อุดมศึกษา	260	1,891,730
รวม	36,787	15,576,578

ในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สมศ.ได้กำหนดรูปแบบในการประเมินขึ้นชื่อว่า รูปแบบกัลณมิตรประเมิน โดยมี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นส่งเสริมและพัฒนา (2) ขั้นสร้างศรัทธาต่อหมอโรงเรียน (3) ขั้นเพียรประเมินอย่างกัลยาณมิตร และ (4) ขั้นที่ทศและเสริมแรงพัฒนา ซึ่งในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาตามรูปแบบกัลยาณมิตรประเมิน สมศ.ได้พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 มาตรฐาน 68 ตัวบ่งชี้ ด้านการอาชีวศึกษา จำนวน 7 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ และระดับอุดมศึกษา จำนวน 7 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11

มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก (รอบแรก)

ระดับ	มาตรฐาน	มาตรฐาน (จำนวน)	ตัวบ่งชี้ (จำนวน)
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	- ด้านผู้เรียน	7	30
	- ด้านครู	2	16
	- ด้านผู้บริหาร	5	22
การอาชีวศึกษา	- ด้านผู้จบการศึกษา	1	3
	- ด้านการเรียนรู้	1	4
	- ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	1	7

ระดับ	มาตรฐาน	มาตรฐาน (จำนวน)	ตัวบ่งชี้ (จำนวน)
	- ด้านการวิจัยและสร้างสรรค์	1	3
	- ด้านบริการวิชาการ	1	2
	- ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1	2
	- ด้านการบริหารจัดการ	1	7
	- ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	1	2
อุดมศึกษา	- ด้านคุณภาพบัณฑิต	1	4
	- ด้านการเรียนรู้	1	4
	- ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้	1	5
	- ด้านการวิจัยและสร้างสรรค์	1	4
	- ด้านการบริการวิชาการ	1	2
	- ด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1	2
	- ด้านการบริหารจัดการ	1	5
	- ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน	1	2

นอกจากนี้ สมศ.ได้ดำเนินการคัดเลือก พัฒนา และแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอกเพื่อปฏิบัติหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในรอบแรก จำนวน 6,455 คน แยกเป็น ผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5,532 คน ด้านการอาชีวศึกษา จำนวน 539 คน และระดับอุดมศึกษา จำนวน 384 คน ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12

จำนวนผู้ประเมินภายนอก (รอบแรก)

ปี	ประเภทและจำนวนผู้ประเมิน		
	ขั้นพื้นฐาน	การอาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
2545	1,245	539	384
2546	721		
2547	592		
2548	2,974		
รวม	5,532	539	384

การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในรอบแรกตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายซึ่งได้ดำเนินการนำผลการประเมินภายนอกเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนโดยมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกปรากฏดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13

สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (N=35,159)

สังกัด	ได้มาตรฐาน สมศ.		ไม่ได้มาตรฐาน						ผลรวม ทั้งหมด
	ระดับดี		ระดับพอใช้		ระดับปรับปรุง		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	10,147	43.82	20,207	65.35	565	1.83	20,772	67.18	30,919
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน	1,305	47.7	1,362	49.82	67	2.45	1,49	52.27	2,734
สำนักการศึกษาส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/กทม.)	643	69.44	277	29.91	6	0.65	283	30.56	926
กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ	28	7.51	326	87.40	19	5.09	345	92.49	373
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน	14	8.43	142	85.54	10	6.02	152	91.57	166
โรงเรียนสาธิต (มหาวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยราชภัฏ)	30	73.17	10	24.39	1	2.44	11	26.83	41

หมายเหตุ

1. สถานศึกษาที่ได้มาตรฐาน สมศ. หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดี กล่าวคือสถานที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง
2. สถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับพอใช้และปรับปรุง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินระดับพอใช้ คือสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน บางมาตรฐานอยู่ในช่วง 1.75-2.50 หรือสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 แต่มีบางมาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง ส่วนสถานศึกษาที่มีคุณภาพระดับปรับปรุง คือสถานศึกษาค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน ต่ำกว่า 1.75

ตารางที่ 14

สรุปผลการดำเนินงานระดับอุดมศึกษา

ผลผลิต	แผน	ผล	ร้อยละ	ระดับประสิทธิผล
1) การคัดเลือกผู้ประเมินใหม่ (คน)	450	429	95.33	สูงมาก
2) การพัฒนาผู้ประเมิน (คน)	1,100	1,227	111.55	สูงมาก
3) การจัดการประเมินภายนอก (แห่ง)	260	260	100	สูงมาก
4) การติดตามผลการปฏิบัติงาน (แห่ง)	260	218	83.88	สูง
5) รายงานการประเมินคุณภาพ (เล่ม)	260	237	91.15	สูงมาก

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินประสิทธิผล

1. สูงมาก = มีประสิทธิผลสูงมาก กล่าวคือ เกิดผลผลิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
2. สูง = มีประสิทธิผลสูง กล่าวคือ เกิดผลผลิตระหว่างร้อยละ 75 ถึง 89
3. ปานกลาง = มีประสิทธิผลปานกลาง กล่าวคือ เกิดผลผลิตระหว่างร้อยละ 65 ถึง 74
4. น้อย = มีประสิทธิผลน้อย กล่าวคือ เกิดผลผลิตระหว่างร้อยละ 50 ถึง 64
5. ต้องปรับปรุง = ไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร กล่าวคือ เกิดผลผลิตระหว่างร้อยละ 50 ถึง 64

ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2545 ถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2548 สมศ.ได้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกจำนวนทั้งสิ้น 765 แห่ง ซึ่งการประเมินรอบแรกนั้นเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ยังมิได้มีการตัดสินผลการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 8 มาตรฐาน และผลการประเมินมีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด โดยในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษามีสถานศึกษานำร่อง 7 แห่ง และสถานศึกษาที่รับการประเมินคุณภาพภายนอก 10 แห่งสุดท้าย ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15

รายชื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ประเมินนำร่อง 7 แห่งแรก และ 10 แห่งสุดท้าย

สถานที่	สถานศึกษา	วันที่ประเมิน
นำร่อง 7 แห่งแรก	1. วิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่	31 ก.ค., 1-2 ส.ค. 2548
	2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ	5-7 ส.ค. 2545
	3. โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้	6-8 ส.ค. 2545
	4. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจปทุมทัย	7-9 ส.ค. 2545
	5. โรงเรียนพัฒนวิชาการราชดำเนิน ธนบุรี	7-9 ส.ค. 2545
	6. วิทยาลัยพัฒนวิชาการธนบุรี	7-9 ส.ค. 2545
	7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	7-9 ส.ค. 2545
10 แห่ง สุดท้าย	1. โรงเรียนสาธิตประดิษฐ์พัฒนวิชาการ	15-17 มี.ค. 2548
	2. โรงเรียนสายมิตรเทคโนโลยี	16-18 มี.ค. 2548
	3. โรงเรียนหนองคายบริหารธุรกิจ	24-26 มี.ค. 2548
	4. โรงเรียนเทคนิคพัฒนการสัตหีบ	29-31 มี.ค. 2548
	5. โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค	25-27 เม.ย. 2548
	6. โรงเรียนพัทลุงบริหารธุรกิจ	9-11 พ.ค. 2548
	7. โรงเรียนเทคโนโลยีภูเขียวบริหารธุรกิจ	20-22 มิ.ย. 2548
	8. โรงเรียนวิศวกรรมแหลมฉบัง	27-29 มิ.ย. 2548
	9. โรงเรียนเทคนิคกรุงเทพพัฒนการ	5-7 ก.ค. 2548
	10. โรงเรียนสารสาสน์โปลีเทคนิค	6-8 ก.ค. 2548

4.5.3 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงาน

1) ผลการเปรียบเทียบสัดส่วนของโครงการในแต่ละกลยุทธ์ จากการเปรียบเทียบสัดส่วนกลยุทธ์กับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกา พบว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา คือ เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน โดยมีกลยุทธ์และโครงการในการดำเนินงานในช่วงระหว่างปี 2545-2550 รวม 16 กลยุทธ์ ดังนี้

(1) กลยุทธ์ที่ใช้ในปี พ.ศ.2545 จำนวน 10 กลยุทธ์ ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

(1.1) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกรวมทั้งให้ความรู้ทักษะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจำนวน 7 โครงการ

(1.2) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น มีจำนวน 3 โครงการ

(1.3) สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจและมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษา มีจำนวน 5 โครงการ

(1.4) ดำเนินการเพื่อให้มีการประเมินภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 3 โครงการ

(1.5) ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาและจัดทำรายงานการเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน มีจำนวน 2 โครงการ

(1.6) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายยอมรับและศรัทธาต่อสถานศึกษา ที่มีคุณภาพจะได้รับการสนับสนุนและสามารถแข่งขันได้ สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร มีจำนวน 5 โครงการ

(1.7) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก มีจำนวน 2 โครงการ

(1.8) พัฒนาศูนย์กลางในการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการวิจัยคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาศูนย์กลางเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะต้องสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยจะมีอาชีพใหม่ คือ อาชีพนักวิจัยคุณภาพการศึกษาและนักประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในวงการศึกษาและสังคมไทย มีจำนวน 8 โครงการ

(1.9) สนับสนุนสถานศึกษาในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำจัดจุดอ่อนหลังจากการได้รับประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้จุดแข็งเป็นกำลังใจเพื่อกำจัดจุดอ่อนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือให้ถือว่าจุดอ่อนคือโอกาสในการพัฒนา ไม่พบว่ามีการดำเนินงาน

(1.10) สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา มีจำนวน 4 โครงการ

(2) กลยุทธ์ที่ใช้ในปี 2546-2550 จำนวน 6 กลยุทธ์ ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

(2.1) ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้เรียนและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจ เกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกรวมทั้งสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของชุมชนและการสนับสนุนจากต้นสังกัด โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน มีการดำเนินงานดังนี้ ปี 2546 จำนวน 7 โครงการ ปี 2547 จำนวน 5 โครงการ ปี 2548 จำนวน 3 โครงการ ปี 2549 จำนวน 5 โครงการ ปี 2550 จำนวน 8 โครงการ

(2.2) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ยอมรับ และศรัทธาต่อสถานศึกษา สถานศึกษาที่มี

คุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร มีการดำเนินงานดังนี้ ปี 2546 จำนวน 9 โครงการ ปี 2547 จำนวน 3 โครงการ ปี 2548 จำนวน 3 โครงการ ปี 2549 จำนวน 5 โครงการ ปี 2550 จำนวน 5 โครงการ

(2.3) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ และมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา มีการดำเนินงานดังนี้ ปี 2546 จำนวน 9 โครงการ ปี 2547 จำนวน 15 โครงการ ปี 2548 จำนวน 18 โครงการ ปี 2549 จำนวน 16 โครงการ ปี 2550 จำนวน 12 โครงการ

(2.4) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และสังเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อแสดงมาตรฐานการศึกษาของประเทศและเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีการดำเนินงานดังนี้ ปี 2546 จำนวน 4 โครงการ ปี 2547 จำนวน 5 โครงการ ปี 2548 จำนวน 5 โครงการ ปี 2549 จำนวน 4 โครงการ ปี 2550 จำนวน 6 โครงการ

(2.5) พัฒนาวิทยากรแกนนำ บุคลากรทางการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงาน ดังนี้ ปี 2546 จำนวน 5 โครงการ ปี 2547 จำนวน 16 โครงการ ปี 2548 จำนวน 7 โครงการ ปี 2549 จำนวน 9 โครงการ และปี 2550 จำนวน 7 โครงการ

(2.6) สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา มีการดำเนินงานดังนี้ ปี 2546 จำนวน 7 โครงการ ปี 2547 จำนวน 6 โครงการ ปี 2548 จำนวน 3 โครงการ ปี 2549 จำนวน 4 โครงการ ปี 2550 จำนวน 3 โครงการ

นอกจากนี้ในปี 2549 และปี 2550 ซึ่งเป็นช่วงที่สองของการดำเนินงาน สมศ. ได้ดำเนินการกิจนอกพันธกิจอีกเป็นจำนวนมากกล่าวคือ สมศ. ได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารภายในองค์กรของ สมศ. เช่น

- ด้านการบริหารและการบริหารงานบุคคล มีจำนวน 10 โครงการ
- ด้านการรับเป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยงานภายนอก จำนวน 5 โครงการ
- ด้านการให้บริการทางวิชาการ จำนวน 6 โครงการ
- ด้านการส่งเสริมความเข้าใจ หรือด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 7 โครงการ

- ด้านการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 4 โครงการ
- ด้านการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพในระดับต่างๆ จำนวน 4 โครงการ

จากการศึกษาพบว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้วางกลยุทธ์ตามแผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2545-2548 ในการดำเนินงานขององค์กรไว้ได้อย่างครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์กรตามพระราชกฤษฎีกา แต่ สมศ.ก็ใช้กลยุทธ์ ตามแผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2545-2548 เพียงแค่เพียงปีเดียวคือ ปี พ.ศ. 2545 โดยในปี 2546-2550 สมศ.ได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินใหม่เหลือเพียง 6 กลยุทธ์ ซึ่งในการประเมินครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานประจำปี 2545-2550 จึงเป็นช่วงต่อระหว่างการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 ในปี 2545-2548 และแผนกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 ปี พ.ศ.2549-2553 ประกอบกับ สมศ. ได้ดำเนินการประเมินรอบแรกเสร็จสิ้นและกำลังดำเนินการประเมินรอบสอง ดังนั้นปีที่ใช้กลยุทธ์ในการดำเนินงานขององค์กรจึงเป็นช่วงปี 2545-2550

ทั้งนี้ จากการศึกษาเปรียบเทียบสัดส่วนโครงการในแต่ละกลยุทธ์ ของ สมศ. กับวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา พบลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

1) ภาพรวมสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดกลยุทธ์และการดำเนินโครงการตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนด ซึ่งในแต่ละปี จะมีสัดส่วนโครงการในแต่ละวัตถุประสงค์ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ ในปี 2545 มี 39 โครงการ ปี 2546 มี 41 โครงการ ปี 2547 มี 50 โครงการ ปี 2548 มี 39 โครงการ ปี 2549 มี 43 โครงการ และในปี 2550 มี 41 โครงการ

2) หากพิจารณากลยุทธ์ขององค์กร เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งตามพระราชกฤษฎีกาแล้วพบว่า ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีการวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานเป็นอย่างดี คือ แผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2545-2548 และได้มีการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานขององค์กรในเวลาต่อมา คือ ปี 2546-ปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ก็ถือได้ว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกา เนื่องจากมีโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์กร

(2) ผลการดำเนินงานตามภารกิจ ในส่วนของผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในช่วงระหว่างปี 2545-2550 พบว่าโครงการที่ดำเนินงานภายใต้กลยุทธ์ขององค์กร มีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16

ผลการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
1. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในและการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกรวมทั้งให้ความรู้ทักษะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
• โครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก	แห่ง	5,327	-	-	-	-	-
• โครงการวิทยากร/ศูนย์เครือข่ายเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ศูนย์	12	-	-	-	-	-
• สนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการ	รายการ	2	-	-	-	-	-
• โครงการเสริมสร้างความเข้าใจและปลุกกระแสสังคมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
• โครงการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพระดับต่าง ๆ	-	-	-	-	-	-	-
• โครงการระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศและการนำเสนอข้อมูล	-	-	-	-	-	-	-
• โครงการสำรวจด้านการรับรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก	-	-	-	-	-	-	-
2. พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น							
• การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มาตรฐาน	14	-	-	-	-	-
	ตัวบ่งชี้	53	-	-	-	-	-
• การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	มาตรฐาน	8	-	-	-	-	-
	ตัวบ่งชี้	28	-	-	-	-	-
• การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการอาชีวศึกษา	มาตรฐาน	8	-	-	-	-	-
	ตัวบ่งชี้	30	-	-	-	-	-
3. สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นต้นาให้เชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจและมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษา							
• คัดเลือกและพัฒนาและแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คน	1,245	-	-	-	-	-

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
• คัดเลือกและพัฒนาและแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา	คน	384	-	-	-	-	-
• คัดเลือกและพัฒนาและแต่งตั้งผู้ประเมินภายนอกระดับการอาชีวศึกษา	คน	539	-	-	-	-	-
• ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล	คน	1,032	-	-	-	-	-
• ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทสถาบันอุดมศึกษา	คน	213	-	-	-	-	-
• ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ	คน	42	-	-	-	-	-
• การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก	-	-	-	-	-	-	-
4. ดำเนินการเพื่อให้มีการประเมินภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง							
• การประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แห่ง	2,225	-	-	-	-	-
• การประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา	แห่ง	5	-	-	-	-	-
• การประเมินสถานศึกษาระดับการอาชีวศึกษา	แห่ง	7	-	-	-	-	-
5. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาและจัดทำรายงานการเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน							
• การมีมาตรการควบคุมผู้ประเมินภายนอกทุกระดับชั้น	-	-	-	-	-	-	-
• การสังเคราะห์รายงานผลการศึกษา	แห่ง	218	-	-	-	-	-
6. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายยอมรับและศรัทธาต่อสถานศึกษา ที่มีคุณภาพจะได้รับการสนับสนุนและสามารถแข่งขันได้ สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร							
• การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	ประเภท	4	-	-	-	-	-
• การเผยแพร่เอกสารด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	เล่ม	991,613	-	-	-	-	-
• การให้บริการเผยแพร่/แนะนำ/ปรึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา	ช่องทาง	2	-	-	-	-	-
• โครงการประกวดการออกแบบและจัดทำเว็บไซต์	-	-	-	-	-	-	-
• โครงการศูนย์ข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
• จัดทำจุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา	ฉบับ	60,000	-	-	-	-	-
7. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก							

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
<ul style="list-style-type: none"> โครงการสนับสนุนทุนวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 	ทุน	13	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> โครงการประเมินประสิทธิผลโครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน 	-	-	-	-	-	-	-
8. พัฒนาศูนย์กลางในการประกันคุณภาพการศึกษา และการวิจัยคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาศูนย์กลางเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะต้องสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยจะมีอาชีพใหม่ คือ อาชีพนักวิจัยคุณภาพการศึกษาและนักประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในวงการศึกษาและสังคมไทย							
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรวิทยากรเครือข่าย 	คน	36	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การอบรมขยายผลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา 	คน	2,600	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเสวนาวิชาการ เรื่อง รวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทย 	ครั้ง	6	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสัมมนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 	คน	150	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการอาชีวศึกษา 	คน	42	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสัมมนาผู้ประเมินภายนอก 	คน	280	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก 	รายการ	2	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การเสวนาวิชาการ 	ครั้ง	2	-	-	-	-	-
9. สนับสนุนสถานศึกษาในการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อกำจัดจุดอ่อนหลังจากการได้รับประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้จุดแข็งเป็นกำลังใจเพื่อกำจัดจุดอ่อนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือให้ถือว่าจุดอ่อนคือโอกาสในการพัฒนา							
-	-	-	-	-	-	-	-
10. สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา							
<ul style="list-style-type: none"> การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพระดับต่างๆ 	N/A	N/A	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 	N/A	N/A	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การสร้างเครือข่ายเรียนรู้ทางสื่อมวลชน 	N/A	N/A	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การสร้างระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศ 	N/A	N/A	-	-	-	-	-
11. ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้เรียนและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาให้							

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
มีความเข้าใจ เกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของชุมชนและการสนับสนุนจากต้นสังกัด โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน							
● โครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก	แห่ง	-	8,258	17,651	11,530	-	-
● สนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการ	กิจกรรม	-	5	4	7	7	10
● โครงการ สมศ.สัญจร	ครั้ง	-	5	5	6	N/A	N/A
● โครงการจุดประกายบัณฑิตใหม่	ครั้ง	-	6	-	-	-	-
● โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชน	ครั้ง	-	3	-	-	-	-
● โครงการสานความรู้สู่คุณภาพการศึกษา	ครั้ง	-	12	12	12	N/A	N/A
● โครงการระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศและการนำเสนอข้อมูล	-	-	-	-	-	-	-
● โครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน “รากฐานการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	ชิ้นงาน	-	-	-	-	524	-
● โครงการเสริมสร้างความเข้าใจและปลูกกระแสสังคมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
12. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ยอมรับ และศรัทธาต่อสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร							
● การผลิตตำรา / สื่อ / เอกสาร	รายการ	-	6	12	7	7	28
● ผลงานวิชาการ	เรื่อง	-	-	16	-	4	N/A
● การเผยแพร่ความรู้โดยชุดนิทรรศการ	เรื่อง	-	5	-	2	2	-
● การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่	เล่ม	-	47,000	-	-	N/A	N/A
● จุลสารประชาคม	ฉบับ/เดือน	-	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
● การจัดประชุม SEAAIR	คน	-	-	200	-	-	-
● การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์	ช่องทาง	-	3	5	N/A	5	8
● การให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่บุคคลและหน่วยงานภายนอก	หน่วยงาน	-	13	13	26	55	2

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
<ul style="list-style-type: none"> โครงการประกวดกิจกรรมและแผนประชาสัมพันธ์ 	-	-	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การผลิตสื่อต้นแบบ 	ชิ้นงาน	-	-	-	-	15,500	-
13. พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ และมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา							
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน 	มาตรฐาน	-	14	14	14	14	14
	ตัวบ่งชี้	-	53	53	68	68	68
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 	มาตรฐาน	-	8	8	8	7	7
	ตัวบ่งชี้	-	28	28	28	28	28
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการอาชีวศึกษา 	มาตรฐาน/	-	8	8	8	6	6
	ตัวบ่งชี้	-	30	30	30	25	25
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบการประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ 	มาตรฐาน	-	-	14	14	14	14
<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 	คน	-	721	592	2,974	2,685	N/A
<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 	คน	-	384	N/A	N/A	76	N/A
<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับการอาชีวศึกษา 	คน	-	539	N/A	N/A	N/A	N/A
<ul style="list-style-type: none"> ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล 	คน	-	471	549	2,974	N/A	N/A
<ul style="list-style-type: none"> ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทสถาบันอุดมศึกษา 	คน	-	213	N/A	N/A	N/A	N/A
<ul style="list-style-type: none"> ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกประเภทคณะบุคคล 	คณะ	-	37	43	N/A	76	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก 	รูปแบบ	-	3	3	3	2	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมชี้แจงหน่วยประเมิน 	ครั้ง	-	-	3	N/A	N/A	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมผู้ประเมินภายนอกเพื่อชี้แจงตัวบ่งชี้การประเมิน 	ครั้ง	-	-	2	N/A	N/A	N/A
	คน	-	-	270	N/A	N/A	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการประเมินโดยชุมชนมีส่วนร่วม 	-	-	-	-	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพและการเป็นผู้ประเมินนิเทศ 	ครั้ง	-	-	2	N/A	N/A	N/A

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
	คน	-	-	134	N/A	N/A	N/A
● การประชุมปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพ สำหรับหัวหน้าทีม	ครั้ง	-	-	5	-	-	-
	คน	-	-	302	-	-	-
● การประชุมปฏิบัติการผู้จัดการหน่วยประเมินภายนอกประเภทนิติบุคคล	คน	-	-	104	-	-	-
● จัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	รุ่น	-	-	-	N/A	41	N/A
	คน	-	-	-	1,428	N/A	N/A
● จัดประชุมเกี่ยวกับการเขียนรายงานรูปแบบใหม่	รุ่น	-	-	-	7	-	-
	คน	-	-	-	452	-	-
● การอบรมการประเมินอภิมานสำหรับหัวหน้าทีม	รุ่น	-	-	-	1	-	-
	คน	-	-	-	131	-	-
● การประชุมเรื่องการรับรองรายงาน	คน	-	-	-	199	N/A	N/A
● การอบรมผู้ประเมินอภิมานประจำหน่วย	รุ่น	-	-	-	2	4	N/A
	คน	-	-	-	91	565	N/A
● การอบรมการเขียนและการตรวจรายงานของผู้ประเมินอภิมาน	รุ่น/คน	-	-	-	2/109	-	-
● การอบรมผู้ประเมินรุ่นพิเศษ (สุราษฎร์ธานี)	คน	-	-	-	90	-	-
● การประชุมสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยประเมินภายนอก	คน	-	-	-	80	-	-
● การประชุมชี้แจงผู้ทรงคุณวุฒิในการเร่งรัดรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	คน	-	-	-	31	-	-
● จัดการทดสอบสมรรถนะภาพด้านการประเมินคุณภาพภายนอกและด้านการประเมินอภิมาน	คน	-	-	-	-	180	-
● ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเพื่อพร้อมรับการประเมินในระดับอาชีวศึกษา	คน	-	-	-	-	N/A	-
● จัดประชุมพัฒนาประธานคณะผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	คน	-	-	-	-	113	-
● จัดประชุมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	รุ่น	-	-	-	-	4	N/A
	คน	-	-	-	-	565	N/A
● จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการประเมินรอบแรกในระดับอุดมศึกษา	คน	-	-	-	-	65	N/A

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา 	รุ่น	-	-	-	-	4	N/A
	คน	-	-	-	-	309	N/A
<ul style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา 	คน	-	-	-	-	128	N/A
<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมเพื่อช่วยเหลือเร่งรัดให้ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำรายงาน 	ครั้ง	-	-	-	-	2	N/A
<ul style="list-style-type: none"> โครงการ โรงเรียนนำร่องเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดโอกาสในการพัฒนา 	โรงเรียน	-	-	-	-	251	N/A
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์พิเศษสำหรับส่งเสริมความสามารถ หรือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ 	-	-	-	-	-	-	N/A
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน 	-	-	-	-	-	-	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่าง 	-	-	-	-	-	-	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับวิทยาลัยชุมชน 	-	-	-	-	-	-	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาระบบและหลักเกณฑ์การประเมินอภิมานคุณภาพภายนอก 	-	-	-	-	-	-	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมปฏิบัติการทบทวนตัวบ่งชี้ 	-	-	-	-	-	-	N/A
14. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และสังเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อแสดงมาตรฐานการศึกษาของประเทศและเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ							
<ul style="list-style-type: none"> โครงการสนับสนุนทุนวิจัย 	ทุน	-	9	10	N/A	11	8
<ul style="list-style-type: none"> ให้การสนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการ 	กิจกรรม	-	5	4	7	7	10
<ul style="list-style-type: none"> การสังเคราะห์และรายงานผลการประเมิน 	แห่ง	-	218	910	N/A	7,750	N/A
<ul style="list-style-type: none"> การรับรองรายงานการประเมิน 	แห่ง	-	-	9,500	8,646	N/A	N/A
15. พัฒนาศักยภาพการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษา							
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมเสวนาวิชาการ เรื่อง รวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทย 	ครั้ง	-	6	8	6	9	4
<ul style="list-style-type: none"> โครงการ สมศ. สัญจร 	ครั้ง	-	5	5	6	11	14
<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมสัมมนาผู้ประเมินภายนอก 	คน	-	280	190	164	N/A	N/A

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
• การจัดเสวนาวิชาการ	ครั้ง	-	4	5	2	N/A	N/A
• การฝึกอบรม การพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก	หลักสูตร	-	2	2	-	-	-
• จัดประชุมเกี่ยวกับการเขียนรายงานรูปแบบใหม่	รุ่น	-	-	-	7	-	-
	คน	-	-	-	452	-	-
• การอบรมการประเมินนิมิตหมายสำหรับหัวหน้าทีม	รุ่น/คน	-	-	-	1/131	-	-
• การประชุมเรื่องการรับรองรายงาน	คน	-	-	-	199	-	-
• การอบรมผู้ประเมินนิมิตหมายประจำหน่วย	รุ่น	-	-	-	2	-	-
	คน	-	-	-	91	-	-
• การอบรมการเขียนและการตรวจรายงานของผู้ประเมินนิมิตหมาย	รุ่น	-	-	-	2	-	-
	คน	-	-	-	109	-	-
• การอบรมผู้ประเมินรุ่นพิเศษ (สุราษฎร์ธานี)	คน	-	-	-	90	-	-
• การประชุมสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยประเมินภายนอก	คน	-	-	-	80	-	-
• การประชุมชี้แจงผู้ทรงคุณวุฒิในการเร่งรัดรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	คน	-	-	-	31	-	-
• จัดการทดสอบสมรรถนะภาพด้านการประเมินคุณภาพภายนอกและด้านการประเมินนิมิตหมาย	คน	-	-	-	-	180	-
• ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเพื่อพร้อมรับการประเมินในระดับอาชีวศึกษา	คน	-	-	-	-	N/A	-
• จัดประชุมพัฒนาประธานคณะผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	คน	-	-	-	-	113	-
• จัดประชุมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา	รุ่น	-	-	-	-	4	-
	คน	-	-	-	-	565	-
• จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการประเมินรอบแรกในระดับอุดมศึกษา	คน	-	-	-	-	65	-
• จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา	รุ่น	-	-	-	-	4	-
	คน	-	-	-	-	309	-
• ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา	คน	-	-	-	-	128	-

กลยุทธ์/โครงการ	หน่วย	ผลการดำเนินงาน					
		2545	2546	2547	2548	2549	2550
• การฝึกอบรม การรับรองผู้ประเมินภายนอกเพื่อประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ	คน	-	-	37	N/A	N/A	N/A
• จัดประชุมเพื่อช่วยเหลือเร่งรัดให้ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำรายงาน	ครั้ง	-	-	-	-	2	N/A
• จัดบรรยายพิเศษ เรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษาของประเทศไทย	ครั้ง	-	-	-	-	1	-
• จัดการประชุมส่งเสริม และพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	ครั้ง	-	-	-	-	-	2
	แห่ง	-	-	-	-	-	186
• การประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองระดับอุดมศึกษา	ครั้ง	-	-	-	-	-	2
	แห่ง	-	-	-	-	-	70
• การจัดสอบผู้ประเมินนิเทศภายนอก	คน	-	-	-	-	180	-
• จัด Forum "Quality Indicators Community Colleges"	-	-	-	-	-	N/A	-
• จัดบรรยายพิเศษ เรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษาของประเทศไทย	-	-	-	-	-	N/A	-
16. สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคลและองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา							
• ระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศและระบบข้อมูล	ช่องทาง	-	2	2	2	2	2
• เครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพระดับต่างๆ	ด้าน	-	-	5	N/A	4	2
• การจัดประชุม SEAAIR	คน	-	-	200	-	-	-
• การศึกษาดูงาน	หน่วยงาน	-	13	13	15	9	2
	คน	-	309	180	314	N/A	N/A
• การรับทุนสนับสนุนการพัฒนา IT และ Communication ภายใต้ โครงการ Asia IT & C	-	-	N/A	-	-	-	-
• การเจรจาร่วมมือในการจัดทำ MOU	-	-	-	-	-	N/A	N/A
• การสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ	องค์กร	-	-	-	-	4	N/A
• การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	N/A	-	-	N/A	N/A	N/A	N/A
• เครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางสื่อมวลชน	-	-	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

3) ความคุ้มค่าด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาประเทศ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยการดำเนินงานประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษาทุกแห่งนั้น สมศ.ได้กำหนดวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งมีการประเมินสถานภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อสะท้อนจุดเด่น จุดด้อย เงื่อนไข ความสำเร็จของสถานศึกษานั้นๆ พร้อมเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษา และรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้รับทราบด้วย

การที่ สมศ.กำหนดรูปแบบกัลยาณมิตรประเมินขึ้นเพื่อที่จะให้การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและมีคุณธรรมจริยธรรมตามนัยของความเกื้อกูลกันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งขั้นตอนการประเมินรูปแบบกัลยาณมิตร ประกอบด้วย (1) ขั้นส่งเสริมและพัฒนา (2) ขั้นสร้างศรัทธาต่อหมอโรงเรียน (3) ขั้นเพียรประเมินอย่างกัลยาณมิตร (4) ขั้นชี้ทิศและเสริมแรงพัฒนา ซึ่งหัวใจสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอกตามพันธกิจของ สมศ. คือการประเมินเพื่อพัฒนาสถานศึกษา การประเมินจึงเปรียบเสมือนกระจกส่องการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยผลจากการประเมินไม่ได้ตัดสินรับรองสถานศึกษา หรือให้คุณให้โทษกับสถานศึกษาแต่อย่างใด แต่เป็นการประเมินเพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้น สมศ.จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายในอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาตามรูปแบบกัลยาณมิตรประเมิน สมศ.ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 14 มาตรฐาน 68 ตัวบ่งชี้ ด้านการอาชีวศึกษา 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ และระดับอุดมศึกษา 8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้

ซึ่งการดำเนินการด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สมศ.นับว่าเป็นการสร้างมาตรฐานการศึกษาของไทยและเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศให้เป็นที่ยอมรับแก่นานาอารยประเทศ

4.5.4 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความเป็นองค์การมหาชน

1) **ด้านอำนาจหน้าที่** สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา 6 ประการ คือ (1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด (2) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์

สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก (3) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก (4) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้ (5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ (6) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศาสนา และวัฒนธรรม และสำนักงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรร งบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

คณะผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กับกลยุทธ์ขององค์การซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกันกับ อำนาจหน้าที่ พบว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ใช้กลยุทธ์ดำเนินงานให้ เป็นไปทิศทางในการพัฒนาองค์กรอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นหากพิจารณากลยุทธ์ในการดำเนินงานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในภาพรวม จึงสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงาน ของสำนักงานฯ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาฯ

ตารางที่ 17

ผลการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลยุทธ์และโครงการในแต่ละวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา	กลยุทธ์	โครงการในปี 2549
เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการ ประเมินคุณภาพภายนอก และทำ การประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพ ของสถานศึกษา โดยคำนึงถึง ความมุ่งหมาย หลักการ และ แนวทางจัดการศึกษาในแต่ละ ระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย หนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การ ประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผล การประเมินต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและสาธารณชน	1) ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีการประกัน คุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน คุณภาพภายนอกของผู้เรียนและพร้อมรับการ ประเมินคุณภาพภายนอก โดยพัฒนาผู้บริหารและ บุคลากรของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจ เกิดความ ตระหนักและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อการประกัน คุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาคุณภาพการตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารงาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของชุมชนและการสนับสนุนจาก ต้นสังกัด โดยมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการ บริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน	(1) โครงการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในเพื่อ พร้อมรับการประเมินภายนอก (2) โครงการวิทยากร/ศูนย์เครือข่ายเพื่อประกัน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	2) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเกิดความ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการประกัน	(1) จัดพิมพ์เอกสาร (2) จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา	กลยุทธ์	โครงการในปี 2549
	คุณภาพการศึกษา ยอมรับ และศรัทธาต่อสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอภายใต้การนำของผู้บริหาร	(3) การเผยแพร่ทางสื่อ
	3) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ผู้ประเมินภายนอกต้องมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ และมีความปรารถนาดีที่จะประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา	(1) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (3) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการอาชีวศึกษา (4) การคัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกขั้นพื้นฐาน (5) การคัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา (6) การให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก (7) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกขั้นพื้นฐาน (8) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา (9) โครงการฝึกอบรมคัดเลือกผู้ประเมินภายนอกการศึกษาขั้นพื้นฐาน (10) ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเพื่อพร้อมรับการประเมินในระดับอาชีวศึกษา (11) จัดประชุมพัฒนาประธานคณะผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา (12) จัดประชุมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา (13) จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการประเมินรอบแรกในระดับอุดมศึกษา (14) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา (15) ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา (16) จัดประชุมเพื่อช่วยเหลือเร่งรัดให้ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำรายงาน
	4) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และสังเคราะห์ผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อแสดง	(1) โครงการสนับสนุนทุนวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (2) การให้การสนับสนุนการจัดสัมมนาและประชุมวิชาการ (3) มีมาตรการควบคุมคุณภาพผู้ประเมินภายนอกทุก

วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา	กลยุทธ์	โครงการในปี 2549
	มาตรฐานการศึกษาของประเทศและเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ	ระดับชั้น (4) การสังเคราะห์และรายงานผลการประเมิน (5) การรับรองรายงานการประเมิน
	5) พัฒนาวิทยากรแกนนำ บุคลากรทางการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาชีพนักประเมินคุณภาพการศึกษา	(1) โครงการเสวนาวิชาการ (2) โครงการฝึกอบรมคัดเลือกผู้ประเมินภายนอก การศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเพื่อพร้อมรับการประเมินในระดับอาชีวศึกษา (4) จัดประชุมพัฒนาประธานคณะผู้ประเมินภายนอก ด้านการอาชีวศึกษา (5) จัดประชุมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา (6) จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการประเมินรอบแรกในระดับอุดมศึกษา (7) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอก ระดับอุดมศึกษา (8) ประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา (9) ประชุมเพื่อช่วยเหลือเร่งรัดให้ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำรายงาน
	6) สร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายระดับบุคคล และองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษา	(1) ระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศและการนำเสนอข้อมูล (2) การสร้างความร่วมมือกับองค์กรประเมินระหว่างประเทศ (3) การศึกษาดูงาน

2) **ด้านความคล่องตัว** คณะผู้วิจัยการได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการบริหาร และคณะผู้บริหาร ผลที่ได้พบว่า อำนาจการอนุมัติบางเรื่องสิ้นสุดที่บอร์ด เพราะต้องให้บอร์ดเป็นผู้ตัดสินใจพิจารณา แต่บางเรื่องก็ได้สิ้นสุดที่ผู้บริหาร อย่างเช่น เรื่องของวงเงิน เชื้อคต่างๆ ซึ่งการเป็นองค์การมหาชนที่มีคณะกรรมการบริหารองค์กร ส่งผลให้ลักษณะการดำเนินงานมีคล่องตัวมากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ภาวะเปี่ยงภายในขององค์กร พบว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีภาวะเปี่ยงภายใน (กรกฎาคม 2551) แบ่งเป็น ภาวะเปี่ยงจำนวน 7 ฉบับ และข้อบังคับจำนวน 2 ฉบับ รวมมีภาวะเปี่ยงภายในทั้งหมด 9 ฉบับ ซึ่งมีรายชื่อต่อไปนี้

(1) **กลุ่มที่เป็นข้อบังคับ** ได้แก่

- ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2544

- ข้อบังคับว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน พ.ศ. 2544

(2) กลุ่มที่เป็นระเบียบ ได้แก่

- ระเบียบว่าด้วยการให้การรับรองขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลผู้ประเมินภายนอกสำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ พ.ศ. 2545

- ระเบียบว่าด้วยการให้การรับรองขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลผู้ประเมินภายนอกสำหรับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545

- ระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2545

- ระเบียบว่าด้วยการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย พ.ศ. 2545

- ระเบียบว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2544

- ระเบียบว่าด้วยสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง พ.ศ. 2545

- ระเบียบว่าด้วยการลา และการทำงานนอกเวลาทำการ พ.ศ. 2545

เมื่อเปรียบเทียบกับองค์การมหาชนอื่นๆ จะพบว่ามีกฎระเบียบภายในน้อยกว่ามาก ส่วนใหญ่จะเป็นกฎระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรพื้นฐานทั่วไปที่ออกบังคับใช้ในช่วงแรก ๆ การจัดตั้งองค์กรในปี พ.ศ. 2544-2545 และไม่มีการตรากฎระเบียบขึ้นมาเพิ่มเติมหรือแก้ไข ขณะที่กฎระเบียบที่แสดงให้เห็นถึงการใช้กฎระเบียบเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรมีน้อย กล่าวคือมีเพียงระเบียบว่าด้วยการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย พ.ศ. 2545 เท่านั้น

สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็น องค์การมหาชนที่ได้มีการออกระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2545 ขึ้น แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของรัฐให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบตามสิทธิที่จะได้รู้ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติรับรองไว้ แม้จะเป็นองค์การมหาชนแต่ก็ถือว่าเป็นหน่วยงานรัฐประเภทหนึ่ง ที่ต้องผูกพันอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งในประเด็นนี้คณะผู้วิจัยเห็นว่าองค์การมหาชนอื่น ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงกับประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการ การวิจัย ข้อมูลข่าวสาร ควรที่จะได้พิจารณาแนวทางการออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการขององค์กรตามแนวทางที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการไว้ ก็จะเป็นความชัดเจนและช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วย

3) **ด้านบุคลากร** เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร พบว่า สมศ. มีเพียงข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2544 เท่านั้น ไม่มีการออกข้อบังคับและ

กฎระเบียบภายในเพื่อเป็นข้อกำหนดให้แก่บุคลากรในองค์กร ในเรื่องของการกำหนดตำแหน่ง การได้รับเงินเดือน การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเพิ่มพูนประสิทธิภาพแรงจูงใจต่าง ๆ

4) **ความเป็นอิสระ** การทำงานของคณะกรรมการบริหาร มีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง เพราะมีกระบวนการสรรหาที่เป็นกลาง และเป็นองค์การมหาชนที่ไม่มีผลประโยชน์มากมาย

5) **ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร**

5.1) ที่มาและกระบวนการคัดเลือก มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกบอร์ดโดยมาจากหลากหลายสาขา มีการคัดเลือกโดยดูจากประวัติผลงาน

5.2) จำนวน คณะกรรมการบริหารมีทั้งหมด 11 คน ถือว่ามีความเหมาะสมแล้ว

5.3) การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการมีการรับรู้การปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี

5.4) การทำหน้าที่ คณะกรรมการบริหารมีคุณสมบัติในการเป็นบอร์ดขององค์กรเนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจระบบการทำงานขององค์กรเป็นอย่างดี รับผิดชอบหน้าที่ และสามารถบริหารองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5.5 ผลการเก็บรวบรวมการประเมินประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารและผู้บริหารองค์การมหาชน

1) **คณะกรรมการบริหาร** จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน จำแนกเป็นหญิง 4 คน ชาย 5 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.4 ช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 55.6 มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงานเฉลี่ยระหว่าง 2 – 3 ปี สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของบอร์ดได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 18

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบอร์ด

ด้าน	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น (เต็ม 100 คะแนน)	สรุปผลระดับความ ตามเกณฑ์
1) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่	91.85	มาก
2) ด้านการบริหารงบประมาณ	91.11	มาก
3) ด้านการบริหารบุคคล	89.26	มาก
4) ด้านการบริหารเวลา	93.33	มาก
5) ด้านการบริหารงาน	94.22	มาก
6) ด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	95.11	มาก
7) ด้านการเรียนรู้องค์กร	96.67	มาก
ภาพรวม	93.08	มาก

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0 – 33.33 อยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 33.34 – 66.66 อยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 66.67 – 100 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 19

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรของบอร์ด

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความสามารถ	-	-
มีความสามารถแต่น้อย	-	-
มีความสามารถในระดับปานกลาง	-	-
มีความสามารถในระดับมาก	9	100
รวม	9	100

ตารางที่ 20

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบอร์ด

ระดับการแสดงบทบาทหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด	-	-
น้อย	-	-
ปานกลาง	-	-
มาก	9	100
รวม	9	100

ตารางที่ 21

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นบอร์ดขององค์กร

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	-	-
มีเหมาะสมน้อย	-	-
มีเหมาะสมปานกลาง	-	-
มีความเหมาะสมมาก	9	100
รวม	9	100

ตารางที่ 22

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคณะที่ปรึกษาบอร์ด

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	-	-
มีความเหมาะสมน้อย	-	-
มีความเหมาะสมปานกลาง	-	-
มีความเหมาะสมมาก	9	100
รวม	9	100

ตารางที่ 23

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	-	-
ปานกลาง	-	-
มาก	-	-
ไม่ตอบ	9	100
รวม	9	100

สรุป กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของบอร์ด ในระดับมากทุกด้าน และในภาพรวมแล้ว กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดเห็นว่า บอร์ดมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรในระดับมาก และเห็นว่า บอร์ดได้ทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ บทบาทในการกำหนดนโยบายและกำกับงานให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการตามวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชน

(1) กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดเห็นว่า บอร์ดมีคุณสมบัติในการเป็นบอร์ดขององค์กรเหมาะสมในระดับมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจระบบการทำงานขององค์กรเป็นอย่างดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ และสามารถบริหารองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคิดว่าลักษณะเด่นในการทำหน้าที่ของบอร์ด ดังนี้

- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากภาคเอกชน มีความสามารถด้านการบริหารจัดการระดับประเทศ
- เป็นอิสระจากการเมือง
- การมอบนโยบาย กำกับติดตามการทำงาน ให้ข้อเสนอแนะ และมีส่วนร่วมในการทำงาน
- ให้ความสำคัญกับการนำผลประเมินไปใช้
- ภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม
- มีความเข้าใจภาระหน้าที่ขององค์การมหาชน

(2) จุดอ่อนในการบริหารงานของบอร์ดที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นไว้ มีดังนี้

- การทุ่มเทเวลาให้องค์กร บางครั้งส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม
- การไม่สามารถเข้ามีส่วนร่วมในงานภาคสนามจริง

- โอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกรรมการบริหารมีน้อย ทำให้เสียเวลา
อภิปรายกันในที่ประชุมค่อนข้างมาก

- บางครั้งมีการเมืองเข้าแทรกแซงบ้าง

(3) กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดเห็นว่า คณะที่ปรึกษาที่บอร์ดจัดตั้งขึ้นมีความเหมาะสมใน
ระดับมาก โดยให้เหตุผลว่า เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีประสบการณ์ มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีวิสัยทัศน์
กว้างไกล สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน และเป็นคนดีมีจริยธรรม
สูง โดยกลุ่มเป้าหมายได้มีข้อเสนอแนะต่อการทำหน้าที่ของบอร์ด ดังนี้

- การเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

- นอกจากการให้นโยบายการบริหารแล้ว ควรเสนอแนวทางปฏิบัติด้วย

- การเปรียบเทียบกับองค์กรลักษณะเดียวกันในต่างประเทศเพื่อการพัฒนาให้ดี
ยิ่งขึ้น

(4) ปัญหาและอุปสรรคกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดยังเห็นว่า องค์การมีความสามารถในการ
ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งในระดับมาก โดยมีปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือ

- อัตราการลาออกค่อนข้างสูง ทำให้คนน้อยทำงานหนัก

- กระตุ้นให้สถานศึกษาตระหนักถึงการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

2) ผู้อำนวยการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 46 คน จำแนกเป็นหญิง 36 คน ชาย 7 คน
และมีผู้ไม่ระบุเพศ 3 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.4 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 47.8 สำเร็จ
การศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท และมีระยะเวลาในการทำงานเฉลี่ยระหว่าง 3 – 4 ปี สามารถสรุป
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 24

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหาร

ด้าน	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น (เต็ม 100 คะแนน)	สรุปผลระดับความ ตามเกณฑ์
1) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่	89.19	มาก
2) ด้านการบริหารงบประมาณ	85.80	มาก
3) ด้านการบริหารบุคคล	82.50	มาก
4) ด้านการบริหารเวลา	89.52	มาก
5) ด้านการบริหารงาน	89.55	มาก
6) ด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	87.55	มาก
7) ด้านการเรียนรู้องค์กร	94.35	มาก
ภาพรวม	88.35	มาก

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0 – 33.33 อยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 33.34 – 66.66 อยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 66.67 – 100 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 25

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรของผู้บริหาร

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความสามารถ	-	-
มีความสามารถแต่น้อย	-	-
มีความสามารถในระดับปานกลาง	3	6.5
มีความสามารถในระดับมาก	43	93.5
รวม	46	100

ตารางที่ 26

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเป็นผู้อำนวยการ

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความเหมาะสม	-	-
มีเหมาะสมน้อย	-	-
มีเหมาะสมปานกลาง	3	6.5
มีความเหมาะสมมาก	42	91.3
ไม่ตอบ	1	2.2
รวม	46	100

ตารางที่ 27

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	-	-
ปานกลาง	6	13.0
มาก	34	73.9
ไม่ตอบ	6	13.0
รวม	46	100

สรุป กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของผู้อำนวยการในระดับมากทุกด้าน และในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้อำนวยการมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรในระดับมาก และเห็นว่าผู้อำนวยการมีคุณสมบัติเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน โดยให้เหตุผลของความเหมาะสม ดังนี้

- มีความเป็นผู้บริหารอย่างมืออาชีพ มีวิสัยทัศน์ที่ปฏิบัติได้จริง มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีความเป็นผู้นำสูง
- มีความรับผิดชอบสูง ทุ่มเท ก้าวคิด ก้าวตัดสินใจ ทนสมัย จริงจังจริงจังในการทำงาน
- สามารถประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศได้อย่างดี
- มีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษา ความรู้ความสามารถที่เหมาะสมอยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศและต่างประเทศ
- มีคุณธรรมและอุดมการณ์ มีความยุติธรรมมาก

- ให้ความเป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่ทุกระดับ

(1) ลักษณะเด่นในการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการ ได้แก่

- มีความรับผิดชอบต่องานสูง มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ เป็นแบบอย่างที่ดี
- มีประสบการณ์ ภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการในระดับสูง เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป
- มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ โปร่งใส ซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม
- มีความเข้าใจองค์กรมหาชน
- มีวิสัยทัศน์กว้างไกลกับระบบการศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีคุณธรรมและจริยธรรม ความเป็นกัลยาณมิตร มีใจเมตตา ความเป็นกันเอง ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถขอคำปรึกษาได้ง่าย
- มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ
- กล้าคิดกล้าตัดสินใจ
- ทักษะการทำงานเป็นทีม พัฒนาคนไปพร้อมกับพัฒนางาน

(2) จุดอ่อนในการบริหารงานของผู้อำนวยการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ มีดังนี้

- การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานมาก ทำให้คาดหวังต่อความสำเร็จของบุคลากรสูง ขณะที่บุคลากรมีจำนวนน้อยแต่ภาระงานมีมาก
- ทำงานไม่พักผ่อน แม้จะเป็นวันหยุด
- ขาดการสื่อสารภายในองค์กร ควรรับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชาระดับล่างด้วย
- ใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน
- ระบบการประเมินเจ้าหน้าที่
- ความรู้ความเข้าใจด้านการเงินการบัญชี
- บางครั้งบางเรื่องยังมีข้อขัดแย้งในเรื่องวิธีการทำงานอยู่บ้าง บางครั้งเชื่อใจหรือเชื่อข้อมูลของลูกทีมมากเกินไปจนทำให้ไม่อาจเห็นปัญหาได้ชัดเจน

(3) ข้อเสนอแนะต่อการทำหน้าที่ของผู้อำนวยการ กลุ่มเป้าหมายได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

- ควรมีการมอบหมายภาระงานให้ผู้บริหารระดับรองลงไป ที่มีคุณสมบัติและความสามารถที่ตอบสนองนโยบายได้
- ควรทำงานให้น้อยลงและพักผ่อนบ้าง
- ควรเน้นเรื่องบุคลากรให้มากขึ้น เช่น ขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีโอกาสใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ระดับล่างเพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน

- อยากให้เปลี่ยนเลขานุการ
- ควรสื่อสารภายในองค์กรอย่างเป็นธรรม เสมอภาค เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างทั่วถึง และควรเป็นการสื่อสารสองทาง (two - way communication)

(4) ปัญหาและอุปสรรคกลุ่มเป้าหมายที่ตอบส่วนใหญ่ยังเห็นว่าองค์การมีความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งในระดับมาก โดยยังคงมีปัญหาลักษณะอุปสรรคในการทำงาน คือ

- กำลังคนและงบประมาณที่มีจำกัด
- คนบางกลุ่มยังยึดติดการทำงานรูปแบบเดิม กลัวการประเมิน
- การมีระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ชัดเจน เพื่อยึดเป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ไม่ยืดหยุ่นราชการมากเกินไป
- การหมุนเวียนและเปลี่ยนบุคลากรที่บ่อยเกินไป ทำให้งานขาดความต่อเนื่อง เสียเวลาไปกับการสร้างคนใหม่ๆ ตลอดเวลา
- เนื่องจากเป็นงานใหม่ จึงต้องลองผิดลองถูกและเรียนรู้ในการทำงาน

ตอนท้ายกลุ่มเป้าหมายได้เสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การ ดังนี้

1. ควรมีการเพิ่มบุคลากรให้มากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับภาระงานในองค์กร และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการทำงาน
2. บูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้
3. ควรเป็นอิสระอย่างแท้จริง ไม่ควรยึดระเบียบราชการมากเกินไป
4. ควรให้ผู้บริหารตั้งแต่ระดับสูงลงมาถึงระดับปฏิบัติ รู้และเข้าใจจุดประสงค์การจัดตั้งองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน
5. การปรับโครงสร้างและวิธีการจัดเก็บข้อมูลภายในองค์กร และมีนโยบายที่ชัดเจนในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
6. การพัฒนาผู้ประเมินให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.5.6 ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

1) คณะกรรมการบริหาร

1.1) ผลการดำเนินงานในภาพรวมหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน แล้ว

- (1) สามารถพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินได้ถึง 14 มาตรฐาน

(2) รับรองผู้ประเมินภายนอก ซึ่งพื้นฐานผู้ประเมินภายนอกต้องผ่านการอบรมพัฒนาจาก สมศ. หรือองค์กรที่ สมศ. รับผิดชอบ แต่ว่าระดับอาชีวะหรืออุดมศึกษานั้นต้องเป็นผู้ที่กรรมการได้เลือกสรรและได้มีการอบรมพัฒนา

(3) รับรองมาตรฐานของโรงเรียน ประมาณ 40,000 กว่าโรงเรียน ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของผู้ประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมจาก สมศ. ประมาณ 7 วัน และได้รับรองเป็นผู้ประเมินภายนอก แต่ว่าผู้ประเมินภายนอกนี้จะต้องสังกัดหน่วยประเมินภายนอกซึ่งเป็นบริษัทจำกัดมีหน้าที่เฉพาะเพื่อทำการประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการรับงานการประเมิน โดยรับงานจาก สมศ. ไปดำเนินการ

ส่วนระดับอาชีวะศึกษาและระดับอุดมศึกษา ได้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย และเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสร้างเป็นทีมเข้าไปประเมินและอาชีวศึกษาก็จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอาชีวศึกษาเป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านการจัดการศึกษาของรัฐและเอกชน และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยก็เข้าไปประเมิน

(4) ทำการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยได้ ในลักษณะที่เป็นการนำร่อง เพื่อการพัฒนาต่อไป และทางคณะกรรมการบริหารได้มีมติให้ สมศ. ทำงานในส่วนที่หารายได้เพื่อใช้ความรู้และก็ประสบการณ์จึงมีหน่วยงานทางด้านการวิจัยและพัฒนาขึ้นใน สมศ. ชื่อย่อ สวพ. เป็นหน่วยงานทางด้านการวิจัยและพัฒนา โดยมีคณะกรรมการ บอร์ด และที่รับงานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ และก็เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและงานวิจัย

1.2) ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานข้างต้นประสบความสำเร็จ หรือสิ่งที่เป็จุดแข็งขององค์การ

- (1) ความชัดเจน วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและพันธกิจที่กำหนด
- (2) ผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ
- (3) กระบวนการคัดสรรของคณะกรรมการเป็นผู้ที่มีคุณภาพ
- (4) บุคลากร มีการวัดแผนปฏิบัติงานของบุคลากรทุก ๆ 6 เดือน และมีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้คุ้มค่าผลตอบแทน
- (5) งบประมาณ ได้รับงบประมาณพิเศษในการทำงาน ทำให้การทำงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3) สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในปัจจุบัน หรือสิ่งที่เป็จุดอ่อน เรื่องการทำความเข้าใจและการยอมรับการประเมินภายนอกของโรงเรียนต่างๆที่มีต่อสถาบัน และการขาดความเชื่อมโยงการทำความเข้าใจในการประเมินภายนอก

1.4) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้บริหารขององค์การมหาชน** ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเป็นที่ยอมรับด้านวิชาการ แต่มีจุดอ่อนในเรื่องของการจัดการ เพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถในงานวิชาการทำให้มีงานเข้ามามาก จึงทำให้การปฏิบัติงานขาดช่วงไปบ้าง

1.5) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนสถานะขององค์การมหาชนให้เป็นองค์การประเภทอื่น** การเป็นองค์การมหาชนเป็นองค์การที่เป็นไปตามกฎหมายอย่างชัดเจน จึงเห็นสมควรว่าควรเป็นองค์การมหาชนดีอยู่แล้วเพราะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริการประชาชนในเรื่องของข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงพัฒนา

1.6) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสังกัด** คิดว่ามีความเหมาะสมกับสังกัดดีอยู่แล้ว

1.7) **ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง**

(1) เรื่องของการสรรหาคนเข้ามาปฏิบัติงาน ต้องมีความเหมาะสม ควรคำนึงถึงความสามารถและจะต้องมีระบบบริหารจัดการที่รัดกุมตรวจสอบได้

(2) ผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและการจัดการ

1.8) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประเมินการทำงานขององค์การมหาชน** การประเมินควรมีการทำความเข้าใจในตัวชี้วัดต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การที่ประเมินและตรงตามวัตถุประสงค์

2) ผู้บริหาร

2.1) **ผลการดำเนินงานในภาพรวมหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน** ผลการดำเนินการในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี คือสามารถดำเนินงานตามเป้าหมายของพันธกิจที่ตั้งไว้ ได้กำหนดการประเมินให้เป็นไปตามเป้าหมาย ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวะ อุดมศึกษานอกจากนี้ยังได้ มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบ คือ กำหนดมาตรฐานเพื่อการประเมินภายนอกและคัดเลือกผู้ประเมินระดับพื้นฐาน อาชีวะ อุดมศึกษา โดยการพัฒนาฝึกอบรม ทดสอบ ให้การรับรองผู้ประเมิน และทำการประเมินภายนอก เมื่อประเมินเสร็จก็เป็นการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินและเผยแพร่ผลการประเมินต่อสถานศึกษา ต้นสังกัด สาธารณชน และสุดท้ายจึงสรุปรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

2.2) **ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานข้างต้นประสบความสำเร็จ หรือสิ่งที่เป็นจุดแข็งขององค์การ**

(1) ผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับนับถือในความเป็นวิชาการ และทำให้มีความคล่องตัวในการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ มี

แนวคิด ทศนคติ มีการการปฏิบัติ มอบหมายงานที่สะท้อนต่อการนำนโยบาย นำแผนปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา

(2) คณะกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานเพราะเป็นผู้วางนโยบายให้สอดคล้องกับพันธกิจ และมีการให้ความสำคัญกับบอร์ดย่อยแต่ละระดับในการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอก

(3) บุคลากร มีการประเมินการทำงานของบุคลากรอย่างเข้มงวด และมีแรงจูงใจในเรื่องของเงินเดือนสูง มีการดูแลบุคลากรเป็นอย่างดี มีการสร้างขวัญและกำลังใจเป็นอย่างดี มีการตรวจสุขภาพ และมีการให้เงินพัฒนาตนเองคนละ 20,000.00 บาทในการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง พนักงานทุกคนต้องมีการผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษต้องไปสอบ ถ้าสอบแล้วสามารถทำคะแนนเพิ่มมาได้ 25% ก็จะได้รางวัล 10,000.00 บาท โดยการไปสอบของ CU- TEP ซึ่งทำให้บุคลากรตื่นตัวในการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

(4) การประเมิน การจัดทำแผนและนโยบายขององค์กร ทางองค์กรมีการจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม บุคลากรแต่ละคนจะมีแผนปฏิบัติการรายบุคคล มีตัวชี้วัดความสำเร็จของงานตนเอง ซึ่งนำไปสู่การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปอย่างรวดเร็ว

(5) ความคล่องตัวในการทำงาน การสังกัดสำนักนายกฯ ทำให้มีความคล่องตัวในการทำงาน ปลอดภัยจากอิทธิพลของการเมือง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

(6) งบประมาณ เงินอุดหนุนสามารถบริหารงบประมาณได้ตามภารกิจที่วางไว้

(7) บุคลากร มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร ทำให้บุคลากรมีความตื่นตัวในการปฏิบัติหน้าที่

2.3) สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในปัจจุบัน หรือสิ่งที่เป็จุดอ่อน

(1) เรื่องการเปลี่ยนบุคลากรบ่อย เพราะคนที่เข้ามาทำงานต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี เพราะถ้าปฏิบัติงานไม่ดีก็จะถูกประเมินออก

(2) ปริมาณงานกับคนไม่สมดุลกัน การประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีการประสานกับทางหน่วยประเมิน ประสานงานกับทางโรงเรียน ประสานกับคนที่ตรวจรายงาน แก้ไขการจัดการอบรม จัดการพัฒนาผู้ประเมิน ประสานกับบริษัท ต้องมีการทำสัญญาขึ้นแผนการประเมินให้พิจารณา การปฏิบัติงานต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และทางสถานศึกษาที่ประเมินก็มีจำนวนมาก

(3) ผลการประเมินล่าช้า เพราะในการปฏิบัติงานต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ต้องยึดตารางเวลาที่วางของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก ทำให้การประเมินผลบางที่ต้องล่าช้าตามผู้เชี่ยวชาญ

(4) ผู้ประเมิน ทางหน่วยงานได้มีการเร่งพัฒนาผู้ประเมินโดยเฉพาะระดับพื้นฐานให้ได้มาตรฐานเดียวกัน โดยการอบรมพัฒนาคน พัฒนาเครื่องมือ พัฒนาคู่มือหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อใช้ในการประเมินในรอบที่ 3

2.4) **อำนาจการอนุมัติ อนุญาต สิ้นสุดที่บอร์ดหรือไม่** อำนาจการอนุมัติบางเรื่อง สิ้นสุดที่บอร์ด เพราะต้องให้บอร์ดเป็นผู้ตัดสินใจพิจารณา แต่บางเรื่องก็ได้สิ้นสุดที่ผู้บริหาร อย่างเช่น เรื่องของวงเงิน เชื้อค่าง ๆ

2.5) **ความเป็นอิสระของบอร์ดจากคณะรัฐมนตรี** บอร์ดมีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง เพราะมีกระบวนการสรรหาที่เป็นกลาง และเป็นองค์การมหาชนที่ไม่มีผลประโยชน์มากมาย

2.6) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร**

(1) ที่มาและกระบวนการคัดเลือก มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกบอร์ดโดยมาจากหลากหลายสาขา มีการคัดเลือกโดยดูจากประวัติผลงาน

(2) จำนวน คณะกรรมการบริหารมีทั้งหมด 11 คน ถือว่ามีความเหมาะสมแล้ว

(3) การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการมีการรับรู้การปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี

2.7) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนสถานะขององค์การมหาชนให้เป็นองค์กรประเภทอื่น** การเป็นองค์กรมหาชนมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว เพราะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถยุบได้ง่ายหากไม่สามารถดำเนินงานได้ตามพันธกิจที่ตั้งไว้

2.8) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสังกัด** นับว่ามีความเหมาะสมดี

2.9) **ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชน ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง**

(1) รัฐบาลควรให้งบประมาณสนับสนุนในเรื่องของสวัสดิการ เรื่องมาตรการการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน เรื่องค่าตอบแทน ที่ทางองค์กรยังมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินงานได้ แต่ทางองค์กรได้มีการจัดตั้งกองทุนกลางขึ้นมาเพื่อดำเนินการในเรื่องของการอบรมพัฒนาบุคลากร

(2) ข้อเสนอแนะด้านสรรหาคณะกรรมการ และก็การคัดเลือก / สรรหาผู้อำนวยการ ในการสรรหาคณะกรรมการบริหาร ควรสรรหาบุคคลที่มีความเข้มแข็ง Proactive เข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร และเข้าในบทบาทหน้าที่ของตนเอง

(3) เรื่องของสัดส่วนของกรรมการในองค์การมหาชน ควรมีสัดส่วนคณะกรรมการจากภาคเอกชนมากกว่าราชการ ส่วนในตำแหน่งประจำถ้าไม่เกี่ยวข้องก็ไม่ต้องตั้งเข้ามา เช่น โดยตำแหน่ง หรือมาจากภาคราชการ ภาคเอกชน คุณสมบัติของประธานบอร์ด เพราะองค์การมหาชนต้องการความเป็นอิสระ คือ หัวใจเป็นราชการแต่ต้องทำงานแบบเอกชน

2.10) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประเมินการทำงานขององค์การมหาชน

(1) เรื่องการสรรหาบุคคลที่มาทำการประเมินทาง ก.พ.ร.ต้องสรรหาคนที่เข้าใจในหลักการวัดและการประเมินเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้ผลการประเมินมีความชัดเจน

(2) การประเมินในองค์การมหาชนต้องให้การประเมินน้ำหนัก นำการพัฒนา นำผลการประเมินที่ได้มาพัฒนาในส่วนที่ดีก็รักษาไว้ ตรงส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขก็ทำให้ดีขึ้น ซึ่งการประเมินเป็นหัวใจที่จะสะท้อนคุณภาพขององค์การมหาชน

(3) ทาง ก.พ.ร.ควรมีการแก้ไขตัวชี้วัดเฉพาะ เพราะการจัดตั้งองค์การมหาชนนั้น เพื่อกระจายอำนาจ แต่อย่าไปใช้ Concept การรวบอำนาจกับองค์การมหาชนเพราะองค์การมหาชนแต่ละแห่งจะมีลักษณะการทำงานและการวางโครงสร้างกรรมการบริหาร ที่แตกต่างกันออกไป

4.5.7 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1) ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งฯ สมศ. ได้รับการจัดตั้งให้เป็นองค์การมหาชน ตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ.2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่ง สมศ.ได้ดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. คณะผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินงานของ สมศ.มีผลสัมฤทธิ์ที่อำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นกับงานด้านการศึกษาของประเทศเป็นอย่างมาก ในการทำให้เกิดการวางระบบการประเมินและรับรองคุณภาพของหน่วยงานที่จัดบริการด้านการศึกษาของประเทศ ที่ทำให้ภาครัฐได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่างๆ นำไปใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทำให้เกิดการตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญในการรับรองมาตรฐานการศึกษา ส่งผลต่อหน่วยงานด้านการศึกษาต้องปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอ ซึ่งทั้งหมด

ผลประโยชน์จากคุณภาพการศึกษาที่ดีก็จะตกอยู่ที่ประเทศชาติและประชาชนทั้งมวล ซึ่งความน่าเชื่อถือ และการได้รับการยอมรับในภารกิจของ สมศ. ที่ดำเนินการมา ก็ได้ขยายไปสู่ในระดับนานาชาติที่กลายเป็น ต้นแบบ ของคู่มือที่มีการแปลและเผยแพร่เป็นภาษาต่างประเทศ

นอกจากนี้ สมศ. ยังเป็นตัวอย่างองค์การมหาชนที่ดีในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลงานให้กับ ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ มีการจัดทำรายงานประชาชนเพื่อเผยแพร่ผลงานในหน้าหนังสือพิมพ์เป็น ประจำปี ทำให้สาธารณชนได้รับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานและรู้จักกับ สมศ. มากขึ้น ซึ่ง คณะผู้วิจัยเห็นว่าองค์การมหาชนอื่นๆ ควรที่จะได้ดำเนินงานในลักษณะเช่นนี้บ้าง เพื่อให้สังคมรู้จัก องค์การมหาชน และเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการหรือให้การสนับสนุนการทำงานโดยการบริจาค เงินทุนหรือช่วยเหลือเป็นเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ ต่อไป

2) จุดแข็ง กล่าวได้ว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีจุดเด่นหลาย ประการซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของการดำเนินงาน คือ

(1) การที่พระราชกฤษฎีกาได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนจึงทำให้องค์กรมีพันธกิจ ในการดำเนินงานเด่นชัด ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

(2) การมีโครงสร้างขององค์กรที่ดี มีความเหมาะสม และสามารถคัดคนเข้าทำงานได้ อย่างดี เช่น

(2.1) การมีคณะกรรมการบริหารที่ได้มาจากกระบวนการตาม พระราชกฤษฎีกา และประธานกรรมและคณะกรรมการบริการมีความเข้าใจต่อภาระบทบาทหน้าที่ และสามารถลงมา ร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้อย่างเป็นกันเอง รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน คอยชี้แนะการ ทำงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานขององค์กร

(2.2) ผู้อำนวยการและคณะผู้บริหาร การมีผู้อำนวยการที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับในแวดวงการศึกษา สามารถทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ด เหนื่อยต่อการทำงาน

(2.3) บุคลากร มีคุณภาพได้รับการพัฒนาทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติรวมทั้งการ ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีประสบการณ์ในการทำงานด้วยการสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ นอกจากนี้การวัดแผนปฏิบัติงานของบุคลากรทุก ๆ 6 เดือน และมีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้คุ้มค่า ผลตอบแทนจึงทำให้บุคลากรมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และหรือจุดอ่อน การดำเนินงานของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับเรื่องการประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ปัญหาส่วนใหญ่จึงมาจาก

(1) ต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าราคาตลาด จากการประเมินผลการดำเนินงานโดยทริส ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาของ ก.พ.ร. ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระบุว่า เนื่องจาก สมศ. ใช้วิธีดำเนินการว่าจ้างผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินผลสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ สมศ. ได้แก่ การจ้างผู้ประเมินภายนอกที่มีทักษะในการประเมินที่แตกต่างกันและขาดแคลนผู้ประเมินในบางสาขา รวมถึงความยากลำบากในการควบคุมระยะเวลาการส่งงานจากผู้ประเมินภายนอก ทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ สมศ. รวมถึงงบประมาณที่ได้รับในการประเมินสถานศึกษาในแต่ละแห่ง เมื่อเทียบกับอัตราจ้างต่ำกว่าราคาตลาด ดังนั้นเป็นการยากในการสรรหาผู้ประเมินที่มีคุณภาพสูงและสามารถทำงานได้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากขาดแคลนแรงจูงใจในการทำงาน

(2) ปริมาณและคุณภาพของผู้ประเมินภายนอกมีจำกัด เนื่องจากการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นเรื่องใหม่ ทำให้การเตรียมบุคลากรโดยเฉพาะผู้ประเมินภายนอกยังไม่เพียงพอทั้งด้านประชากรและคุณภาพ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนให้การผลักดันและพัฒนาผู้ประเมินสู่มืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

(3) งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท ให้มีการประกันคุณภาพที่เข้มแข็งอันก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) อัตรากำลังไม่เพียงพอ ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีภารกิจในการดำเนินการประเมินสถานศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีพันธกิจครอบคลุมการประเมินสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี แต่สำนักงานฯ มีเจ้าหน้าที่เพียง 49 อัตรา ด้วยภารกิจที่เพิ่มมากขึ้นในการขยายขอบเขตงานเพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องของการจำแนกระบบการประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็น 4 ระบบได้แก่ ระบบการประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประเมินสถานศึกษานอกระบบโรงเรียน ระบบการประเมินสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ และระบบประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีเกณฑ์ประเมินในแต่ละประเภท รวมทั้ง สมศ. ได้มีการปรับโครงสร้างโดยแบ่งส่วนงานอย่างชัดเจน คือ

(4.1) แบ่งกลุ่มงานประเมินพื้นฐานออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกดำเนินการเรื่องการประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนอีก 1 กลุ่มให้ดูแลเรื่องการประเมินการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ และสถานศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

(4.2) แยกกลุ่มประเมินด้านการอาชีวศึกษาออกจากกลุ่มประเมินอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งส่วนงานแผนและติดตามประเมินผลขึ้นในกลุ่มงานอำนวยการ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานของสำนักงานฯ ให้บรรลุเป้าหมายเป็นไปตามที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีการดำเนินการขอปรับอัตรากำลังเพิ่มเติมไปยังสำนักงบประมาณทุกปี แต่ไม่ได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณดังกล่าวให้ สมศ.ของประเทศไทยซึ่งรับผิดชอบสถานศึกษา จำนวน 28,000 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ 550 คน เทียบกับ สมศ.ของประเทศไทยที่รับผิดชอบประเมินสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทประมาณ 40,000 แห่ง ได้รับอัตรากำลังเพียง 49 อัตรา

(5) เงินเดือนเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับเอกชน สมศ.เป็นหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่เรียกว่า “องค์การมหาชน” ตั้งขึ้นด้วยเจตนารมณ์ในการปฏิรูประบบราชการ โดยมีรูปแบบเป็นนิติบุคคลที่มีการบริหารจัดการที่ตัวแบบเอกชนมีระบบการจ้างงานเป็นสัญญา 2 ปี 3 ปี และทุก 5 ปี โดยใช้ทรัพยากรและบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และต้องการคนที่มีคุณภาพ แต่งบุคลากรที่ได้รับไม่สอดคล้องกับภาคเอกชน ทำให้ยากต่อการสรรหาจำนวนบุคลากรที่มีคุณภาพเพียงพอและเหมาะสมกับงานที่มีอยู่

(6) โครงสร้างหน่วยงาน การขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สมศ. พุทธศักราช 2543 ตามที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินภายนอกสถานศึกษา จำนวน 2 คณะ คือ คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา แต่คณะกรรมการทั้งสองยังมีอำนาจหน้าที่ไม่ครอบคลุมด้านการอาชีวศึกษา ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 จึงทำให้ไม่มีคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับภารกิจและโครงสร้างดังกล่าวโดยตรง ในปี พ.ศ.2551 ได้เสนอคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขแล้ว

(7) การขยายงานแต่สถานที่ไม่เพียงพอ การดำเนินงานของ สมศ.เกี่ยวข้องกับผลการประเมิน ซึ่งมีทั้งรายงานประเมินผล ข้อมูลบันทึกภาคสนาม SAR ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณและพัสดุ ต้องเก็บเอกสารไว้อย่างน้อย 10 ปี โดยมีสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินในแต่ละรอบถึง 38,000 แห่ง ทำให้ต้องใช้สถานที่เพิ่มขึ้นเพื่อเอื้อต่อการดำเนินงาน

4) ความเหมาะสมของสังกัดและความคุ้มค่า การดำเนินงานของ สมศ. ในประเด็นของการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะพิจารณาถึงการปรับเปลี่ยนไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้งานด้านการศึกษาเป็นเอกภาพหนึ่งเดียวกัน ซึ่งปัญหาความห่วงกังวลถึงผลกระทบในการทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษา ที่อาจจะเกิด

ความไม่เที่ยงตรงเนื่องจากอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นผู้ถูกประเมินนั้น คณะผู้วิจัยเห็นว่ามิใช่ประเด็นที่ต้องนำวิถึ เนื่องจากด้วยความเป็นองค์การมหาชนแล้วมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาโดยตรงจากบุคคลใดๆ ก็ตาม แต่มีคณะกรรมการบริหารองค์การมหาชนเป็นองค์กรบริหารสูงสุดของตนเอง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีเพียงอำนาจกำกับดูแลเท่านั้น ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่า การลดหน่วยงานในกำกับของนายกรัฐมนตรีลงน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า และช่วยสร้างให้เกิดการบูรณาการในการทำงานด้านการศึกษาให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

5) **ข้อเสนอแนะ** เนื่องจาก สมศ.ใช้วิธีการว่าจ้างผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินผลสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ สมศ. ได้แก่ การจ้างผู้ประเมินภายนอกที่มีทักษะในการประเมินที่แตกต่างกันและการขาดแคลนผู้ประเมินในบางสาขา รวมถึงความยากลำบากในการควบคุมระยะเวลาในการส่งงานจากผู้ประเมินภายนอก ทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ สมศ. และรวมไปถึงงบประมาณที่ได้รับในการประเมินสถานศึกษาแต่ละแห่งเมื่อเทียบกับอัตราการจ้างต่ำกว่าราคาตลาด อย่างไรก็ตาม สมศ.ควรที่จะบริหารจัดการภายใต้งบประมาณที่ได้รับ โดย

(1) การปรับปรุงกระบวนการของ สมศ.

(2) ดำเนินการอบรมและพัฒนาผู้ประเมินให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น

(3) ควรดำเนินการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีความพร้อมในการรับการประเมินและมีความเข้าใจระบบการประเมินให้ได้ผลดียิ่งขึ้น เพื่อลดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผ่านมา และสามารถบรรลุเป้าหมายและพันธกิจขององค์กรได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ สมศ.ควรมีการออกระเบียบภายในด้านบุคลากรเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านบุคลากร เช่น เรื่องการกำหนดตำแหน่ง การได้รับเงินเดือน การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเพิ่มพูนประสิทธิภาพแรงจูงใจต่าง ๆ และควรมีการจัดทำแผนทดแทนตำแหน่งสำหรับผู้ที่ได้รับผิดชอบงานในแต่ละเรื่อง เช่น ในเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ระบบการประเมินเป็นไปอย่างต่อเนื่องเมื่อมีการส่งต่องานหรือมีการโยกย้ายตำแหน่ง

สมศ. ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่จะช่วยในการประมวลผลเกี่ยวกับผลการประเมินสถานศึกษา เพื่อให้สามารถรายงานผลข้อมูลได้ถูกต้องและมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันผลการประเมินของ สมศ. ได้ถูกนำไปอ้างอิงจากหลายหน่วยงานมากขึ้น ทำให้มีความต้องการข้อมูลที่ต้องรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ สมศ.ในการปรับ Unit cost ให้เป็นไปตามต้นทุนและราคาตลาด เพื่อให้การดำเนินงานของ สมศ.สามารถจัดการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ